

KOMISJA KODYFIKACYJNA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

PODSEKCJA I PRAWA CYWILNEGO.

TOM I. ZESZYT 2.

PROJEKT USTAWY O AKTACH STANU CYWILNEGO

UCHWALONY PRZEZ
KOMISJĘ KODYFIKACYJNĄ
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
W DNIU 9 MARCA 1931.

KOMISJA KODYFIKACYJNA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

PODSEKCJA I PRAWA CYWILNEGO.

TOM I. ZESZYT 2.

PROJEKT USTAWY O AKTACH STANU CYWILNEGO

UCHWALONY PRZEZ
KOMISJĘ KODYFIKACYJNĄ
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
W DNIU 9 MARCA 1931.

WARSZAWA — 1931.

325560

USTAWA O AKTACH STANU CYWILNEGO.

TYTUŁ WSTĘPNY.

Art. 1.

Stan cywilny osoby stwierdza się na podstawie aktów, sporządzonych w księgach stanu cywilnego.

Art. 2.

Do prowadzenia ksiąg stanu cywilnego powołane są urzędy stanu cywilnego.

Art. 3.

Urzędy stanu cywilnego podlegają Ministrowi Sprawiedliwości.

Kierownictwo i nadzór należy do podległego Ministrowi Sprawiedliwości Dyrektora urzędów stanu cywilnego, a w okręgach — do podległych Dyrektorowi Inspektorów urzędów stanu cywilnego.

Art. 4.

Minister Sprawiedliwości wydaje w drodze rozporządzenia regulamin wewnętrznego urzędowania władz, niniejszą ustawą przewidzianych.

Art. 5.

Obowiązki urzędnika stanu cywilnego lub jego zastępcy oraz obowiązki nadzoru nad urzędami stanu cywilnego może pełnić jedynie osoba świecka, nie zajmująca stanowiska w hierarchji kościelnej.

Art. 6.

Osoby, powołane na zasadzie niniejszej ustawy do służby w urzędach stanu cywilnego lub w nadzorczych nad niemi władzach, pełnią swoje czynności w imieniu Państwa, jako jego organy i w wykonywaniu swych obowiązków korzystają z ochrony prawa, służącej urzędnikom państwowym.

Jeżeli pełnią swe czynności zawodowo, podlegają przepisom o państwowej służbie cywilnej; ich stanowisko służbowe określa Rada Ministrów.

Jeżeli nie pełnią swych czynności zawodowo, otrzymują uposażenie lub wynagrodzenie w wysokości, oznaczonej przez Radę Ministrów.

Art. 7.

Językiem urzędów stanu cywilnego oraz władz nadzorczych jest język polski.

Do używania innych języków mają odpowiednie zastosowanie przepisy prawne o języku urzędowania sądów i notariatu.

Dział I.

PRZEPISY OGÓLNE.

R o z d z i a ł I.

O urzędach stanu cywilnego i władzach nadzorczych.

O d d z i a ł I.

O urzędach stanu cywilnego.

Art. 8.

Urzędy stanu są urzędami państwowymi.

Art. 9.

Skarb Państwa ponosi koszt utrzymania urzędów stanu cywilnego i zwraca gminom koszty na to utrzymanie poniesione.

Art. 10.

Wpływy urzędów stanu cywilnego z tytułu opłat za wykonane czynności oraz kar, wymierzonych na podstawie tej ustawy, stanowią dochód Skarbu Państwa.

Art. 11.

Gmina, w której znajduje się siedziba urzędu stanu cywilnego dostarcza odpowiedniego pomieszczenia na biuro oraz na bezpieczne przechowanie ksiąg i dokumentów.

Art. 12.

Minister Sprawiedliwości ustala okręgi oraz siedziby urzędów stanu cywilnego.

Art. 13.

Urząd stanu cywilnego nosi nazwę miejscowości, w której ma siedzibę.

Art. 14.

Urzędnik stanu cywilnego jest kierownikiem urzędu. Ma on jednego lub w miarę potrzeby więcej zastępców oraz sekretarjat.

Urzędników stanu cywilnego oraz ich zastępców mianuje Dyrektor urzędów stanu cywilnego z pośród osób, dających rękojmię, że ściśle przestrzegać będą przepisów ustaw cywilnych o prowadzeniu ksiąg stanu cywilnego.

Osoby pełniące obowiązki w urzędach stanu cywilnego

składają przysięgę lub uroczyste przyrzeczenie przed Inspektorem lub jego delegatem według roty, ustalonej przez Ministra Sprawiedliwości.

Sprawowanie czynności urzędnika stanu cywilnego może być łączone z urzędem państwowym, z urzędem samorządowym lub z wykonywaniem innego zawodu.

Urzędnika państwowego można powołać tylko w porozumieniu z jego władzą przełożoną do pełnienia dodatkowo czynności urzędnika stanu cywilnego lub zastępcy.

Art. 15.

Naczelnicy gmin, urzędnicy magistratów, starostw, pisarze gminni, nauczyciele szkół powszechnych oraz urzędnicy policyjni nie mogą się wymówić od przyjęcia obowiązków urzędnika stanu cywilnego lub jego zastępcy.

Art. 16.

Minister Sprawiedliwości ustala okręgi, w których, ze względu na rozmiar czynności, należy powierzyć kierownictwo urzędu zawodowemu urzędnikowi stanu cywilnego.

Art. 17.

Władza mianująca może według swego uznania w każdym czasie odwołać nominację niezawodowego urzędnika stanu cywilnego oraz jego zastępcy.

Art. 18.

Gdyby urzędnik stanu cywilnego ani żaden z jego zastępców nie mogli wykonać urzędowej czynności, Inspektor urzędów stanu cywilnego w miarę potrzeby wyznaczy do niej z pośród urzędników stanu cywilnego pobliskich okręgów innego tymczasowego zastępcę.

Art. 19.

Urzędnik stanu cywilnego oraz jego zastępca, który stale pełni obowiązki, otrzymuje stałe uposażenie.

Zastępca, pełniący obowiązki tylko przez pewien okres czasu, ale nie dorywczo, pobiera wynagrodzenie jedynie za ten okres.

Kto urząd stanu cywilnego stale darmo sprawuje — ma tytuł honorowego urzędnika stanu cywilnego.

Art. 20.

Każdy urząd stanu cywilnego składa corocznie w miesiącu styczniu sprawozdanie ze swej działalności Inspektorowi urzędów stanu cywilnego.

Art. 21.

Czynności nie przewidziane niniejszą ustawą mogą być włączane do obowiązków urzędnika stanu cywilnego jedynie na mocy postanowienia ustawy lub rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości.

Art. 22.

Obowiązki urzędnika stanu cywilnego lub jego zastępcy pełnią za granicami Państwa powołani do tego przez Ministra Spraw Zagranicznych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości urzędnicy dyplomatyczni lub konsularni Rzeczypospolitej.

Podlegają oni nadzorowi Dyrektora urzędów stanu cywilnego, któremu składają corocznie w miesiącu styczniu sprawozdanie ze swych czynności. Urzędowa ich korespondencja kieruje się przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych do Dyrektora urzędów stanu cywilnego.

O d d z i a ł II.

O Inspektorach urzędów stanu cywilnego.

Art. 23.

Inspektor ma siedzibę w miejscu urzędowania sądu okręgowego; działalność Inspektora rozciąga się na okręg danego sądu.

Art. 24.

Minister Sprawiedliwości może w drodze rozporządzenia rozszerzyć okręg Inspektora na obszar dwóch sądów okręgowych.

Art. 25.

Minister Sprawiedliwości mianuje Inspektorów.

Inspektor powinien mieć ukończone uniwersyteckie studia prawnicze z przepisaniem w Polsce egzaminami.

Minister Sprawiedliwości może delegować do wykonywania obowiązków Inspektora sędziego lub prokuratora.

Art. 26.

Do zakresu działania Inspektora należy bezpośredni nadzór nad urzędami stanu cywilnego jego okręgu, a w szczególności:

- a) czuwanie nad prawidłową ich działalnością;
- b) czuwanie nad materialnymi potrzebami urzędów oraz nad podniesieniem przygotowania urzędników do sprawowanego urzędu;
- c) dokonywanie rewizji urzędów stanu cywilnego oraz ksiąg protokółów ślubu z załącznikami, prowadzonych przez duszpasterzy;
- d) usuwanie zauważonych braków, a gdy to przekracza jego kompetencję, zawiadamianie o nich Dyrektora urzędów stanu cywilnego;
- e) udzielanie podległym urzędom wyjaśnień co do sposobu postępowania, a w razach wątpliwych, zasięgnięcia instrukcyj od Dyrektora;
- f) składanie Dyrektorowi sprawozdania za rok ubiegły o działalności własnej oraz o działalności podległych urzędów, a nadto wniosków co do pożądaných zarządzeń: sprawozdania oraz wnioski powinny być składane corocznie w ciągu pierwszego kwartału nowego roku;
- g) wyznaczanie tymczasowych zastępców urzędników stanu cywilnego;
- h) współdziałanie osobiste lub przez delegowanego urzędnika stanu cywilnego przy zdawaniu oraz przy obejmo-

waniu urzędowania przez podległych urzędników stanu cywilnego;

i) udzielanie zezwoleń na dokonanie przez podległych urzędników stanu cywilnego czynności, których wykonanie prawo uzależnia od zezwolenia władzy nadzorczej urzędnika;

k) udzielanie cudzoziemcom zaświadczeń, że mają zdolność do sporządzenia danej czynności przed polskim urzędem stanu cywilnego;

l) zaświadczenie o dopuszczalności wpisu do ksiąg stanu cywilnego na podstawie dokumentów, pochodzących od sądów i władz państw obcych;

m) wykonanie innych czynności, przekazanych niniejszą ustawą Inspektorom albo zleconych im przez Dyrektora.

Art. 27.

Inspektor urzędów stanu cywilnego:

a) rozpatruje skargi na czynności podległych mu urzędników stanu cywilnego;

b) wymierza kary porządkowe i grzywny niezawodowym urzędnikom stanu cywilnego, nadto duszpasterzom oraz innym osobom, które nie dopełniły obowiązków, niniejszą ustawą przewidzianych.

Oddział III.

O Dyrektorze urzędów stanu cywilnego oraz o Centralnem archiwum ksiąg stanu cywilnego.

Art. 28.

Dyrektor urzędów stanu cywilnego ma siedzibę w Warszawie i jest służbowym przełożonym wszystkich urzędów stanu cywilnego, Inspektorów oraz Centralnego archiwum ksiąg stanu cywilnego.

Dyrektora mianuje Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek Ministra Sprawiedliwości.

Dyrektor, przydzieleni mu urzednicy referendarscy oraz kierownik Centralnego archiwum, powinni mieć ukończone

uniwersyteckie studia prawnicze z przepisami w Polsce egzaminami.

Art. 29.

Dyrektor czuwa nad należytem wykonaniem przepisów dotyczących aktów stanu cywilnego, a w szczególności:

a) ma ogólny nadzór nad prawidłowym wykonaniem obowiązku rejestracji i zarządza środki celem zapewnienia wykonania tego obowiązku;

b) dokonywa sam albo przez podwładnych rewizji podległych urzędów;

c) czuwa nad jednolitością ich postępowania, udziela im instrukcyj i wyjaśnień;

d) ustala wzór aktów stanu cywilnego, formularzy i t. p. oraz typ ksiąg stanu cywilnego i sposób ich technicznego przygotowania;

e) zarządza przygotowanie druków, a zwłaszcza ksiąg stanu cywilnego oraz protokółów ślubu i dba o ich terminowe dostarczenie właściwym urzędom;

f) wydaje zarządzenia w sprawach, niniejszą ustawą rozstrzygnięciu jego zastrzeżonych;

g) składa corocznie Ministrowi Sprawiedliwości sprawozdanie o działalności w roku ubiegłym podległych mu urzędów oraz przedstawia wnioski co do pożądanых zmian i zarządzeń.

Art. 30.

Dyrektor rozpatruje:

a) odwołanie od postanowień Inspektorów w sprawach, dotyczących czynności urzędników stanu cywilnego lub ich zastępców;

b) skargi na wymiar przez Inspektorów kar porządkowych i grzywien z wyjątkiem grzywien nie przekraczających 25 zł.;

c) skargi na zarządzenia Inspektorów.

Art. 31.

Centralne archiwum ksiąg stanu cywilnego podlega Dyrektorowi urzędów stanu cywilnego.

Art. 32.

Do zakresu działania Centralnego archiwum należy::

a) przechowywanie głównych ksiąg stanu cywilnego, nadsyłanych po ich zamknięciu wraz z załącznikami przez wszystkie urzędy stanu cywilnego;

b) dokonywanie wpisów przez prawo nakazanych oraz dopełnianie czynności, które, w związku z prowadzeniem tych ksiąg, niniejsza ustawa przewiduje;

c) przeprowadzanie w archiwum poszukiwań aktów stanu cywilnego;

d) wydawanie z aktów stanu cywilnego wyciągów, wypisów odpisów oraz dokonywanie wpisów do książeczek stanu cywilnego, zaświadczenie o braku wpisu w księgach, nadto wydawanie odpisów dokumentów, złożonych w zbiorach dokumentów ksiąg głównych;

e) prowadzenie kartkowego wykazu imiennego osób, których akty stanu cywilnego znajdują się w księgach głównych archiwum.

R o z d z i a ł I I .

O prowadzeniu ksiąg stanu cywilnego.

Art. 33.

Akty stanu cywilnego sporządza się równolegle w dwóch księgach: miejscowej i głównej.

Art. 34.

Po upływie roku zachowuje się księgę miejscową w archiwum urzędu stanu cywilnego, zaś księgę główną w ciągu miesiąca stycznia przekazuje się Centralnemu archiwum.

Art. 35.

Akty urodzenia, małżeństwa i zejścia sporządza się w oddzielnych księgach stanu cywilnego.

Każda księga obejmuje okres roczny od 1 stycznia do 31 grudnia i powinna w zasadzie stanowić osobny tom.

Art. 36.

W małych okręgach można wyjątkowo:

a) łączyć w jeden oprawny tom miejscowe księgi różnych rodzajów;

b) używać miejscowej księgi z ubiegłego roku również w następnym roku, jeżeli na to pozwala dostateczna ilość nieużytych kart.

Art. 37.

Gdyby, wobec braku miejsca w księdze bieżącego roku, wypadło założyć jej następny tom, wówczas w zakończonym tomie należy spisać protokół zamknięcia, zaś nowy tom rozpocząć protokołem otwarcia z powołaniem się na poprzedni tom.

Art. 38.

Protokół otwarcia księgi lub tomu stwierdza prawidłowość policzbowania stron, ich liczbę oraz datę otwarcia.

Protokół zamknięcia podaje liczbę aktów, w księdze lub w tomie księgi zawartych oraz datę zamknięcia. Protokoły podpisuje urzędnik stanu cywilnego.

Art. 39.

Akty wpisuje się do księgi w porządku daty ich zgłoszenia do urzędu.

Każdy akt oznacza się kolejną liczbą danego roku.

Art. 40.

W końcu każdej księgi lub jej tomu prowadzi się alfabetyczny wykaz nazwisk (z podaniem imion) osób, co do których sporządzono akt lub wzmiankę dodatkową w tej księdze albo w tym jej tomie, ze wskazaniem liczby aktu.

Art. 41.

Każda księga stanu cywilnego składa się z kart nadrukowanych odpowiedniami do jej rodzaju rubrykami; rubryki te wypełnia urzędnik stanu cywilnego.

W księdze urodzeń, po dziale kart nadrukowanych, mieści się drugi dział kart czystych, przeznaczonych na wpisywanie protokółarne aktów uznania i uprawnienia. Akty te oznacza się liczbami według osobnego dla danego działu porządku.

Art. 42.

Wpisy do ksiąg stanu cywilnego powinny być robione czytelnie, bez skracania wyrazów, bez dopisków między wierszami. Miejsca lub rubryki niewypełnione zakreśla się linią. Daty powinny być pisane literami. Nie wolno skrobać, nie wolno też przekreślać wyrazów tak, iżby nieczytelnymi się stały. Skreślenia oraz dodatki należy zaznaczyć przed podpisaniem aktu.

Art. 43.

Księgi stanu cywilnego prowadzi się w języku polskim.

Art. 44.

Akt stanu cywilnego, sporządzony na podstawie zgłoszenia pisemnego, ma zawierać:

- a) datę sporządzenia aktu oraz nazwę urzędu;
- b) nazwisko, imię urzędnika stanu cywilnego, który akt sporządza;
- c) powołanie się na zgłoszenie, na którego podstawie sporządza się akt;
- d) treść zgłoszenia;
- e) podpis urzędnika.

Art. 45.

Akt stanu cywilnego, sporządzony na podstawie zgłoszenia ustnego, ma zawierać:

- a) datę sporządzenia aktu oraz nazwę urzędu;
- b) nazwisko, imię urzędnika stanu cywilnego, który akt sporządza;
- c) nazwisko, imię, powołanie, datę urodzenia, a gdyby ta była nieznana, wiek innych osób w akcie wymienionych oraz miejsce ich zamieszkania; co do świadków, wystarcza oznaczenie, że są pełnoletni;
- d) oświadczenie urzędnika jak ustalił tożsamość stawających;
- e) treść zgłoszenia;
- f) podpis osób stawających, a w akcie wymienionych oraz podpis urzędnika stanu cywilnego, który akt sporządza.

Art. 46.

Ustne zgłoszenia osób, którym prawo zezwala na używanie macierzystego niepolskiego języka w sądach i w notariacie niektórych obszarów Rzeczypospolitej, są, na żądanie uprawnionych, przyjmowane na tych obszarach przez urzędników stanu cywilnego do protokołu w języku macierzystym zgłaszającego.

Protokół, przez zgłaszającego oraz przez urzędnika stanu cywilnego podpisany, dołącza się bez tłumaczenia do zbioru dokumentów księgi głównej.

Akt stanu cywilnego wpisuje się do księgi, jak na podstawie zgłoszenia pisemnego.

Art. 47.

Jeżeli stawający do aktu nie może porozumieć się z urzędnikiem stanu cywilnego ani ustnie, ani na piśmie, czy to ze względu na swe braki fizyczne, czy to ze względu na nieznaną języka, dla urzędnika zrozumiałego, urzędnik wzywa odpowiedniego tłumacza albo poleca stronie, aby się z tłumaczem stawiła. Tłumacz, jeżeli nie jest tłumaczem przysięgłym, składa przed urzędnikiem stanu cywilnego przyrzeczenie, mające moc przysięgi, że sumiennie wykona swój obowiązek. O tem zaznacza się w akcie stanu cywilnego z podaniem imienia, nazwiska, powołania i miejsca zamieszkania tłumacza.

Tłomacz podpisuje akt stanu cywilnego łącznie ze stawającym.

Art. 48.

Jeżeli osoba, stawająca do aktu lub do protokołu, podpisuje się tylko znakiem, albo podpisać się nie może lub nie chce, urzędnik zaznacza o tem w samym akcie.

Art. 49.

Jeżeli prawo oznacza kolejność, w jakiej niektóre osoby obowiązane są dokonywać zgłoszeń w urzędzie celem sporządzenia aktu stanu cywilnego, wówczas:

a) osoba wymieniona na dalszem miejscu staje się obowiązana do zgłoszenia dopiero, gdy osoba przed nią wymieniona jest nieobecna lub gdy nie może dopełnić zgłoszenia;

b) urzędnik stanu cywilnego nie może odmówić spisania aktu z powodu, że osoby, wpierw do zgłoszenia obowiązane, obowiązku swego nie dopełniły.

Art. 50.

Akt stanu cywilnego powinien zawierać tylko te dane, które są przewidziane przez prawo.

Nie należy umieszczać w aktach stanu cywilnego wiadomości o charakterze miejsca, gdzie zaszło zdarzenie, jak np. nazwy szpitala, zakładu dla obłąkanych, więzienia i t. p.

Dyrektor lub Inspektor urzędów stanu cywilnego mogą, na żądanie osób w akcie wymienionych, albo z własnej inicjatywy, zarządzić skreślenie zbytecznych dodatków; o tem zarządzeniu czyni się wzmiankę na brzegu aktu.

Art. 51.

Jeżeli prawo przewiduje umieszczenie w akcie stanu cywilnego danych o ojcu lub o matce, nie należy robić wzmianki, że jedno z nich lub oboje są nieznanymi.

Art. 52.

Jeżeli ustawa przewiduje umieszczenie w akcie stanu cywilnego wiadomości o niepolskiem obywatelstwie osoby, należy je ściśle nazwać, gdy jest niewątpliwie stwierdzone, w przeciwnym razie oznacza się ogólnie, że nie jest polskie.

Art. 53.

Urzędnik stanu cywilnego bada z urzędu swą właściwość.

Art. 54.

Jeżeli osoba do aktu stawająca nie jest osobiście znana urzędnikowi stanu cywilnego, zażąda on udowodnienia jej tożsamości przez dwóch znanych mu świadków, albo tożsamość jej ustali na podstawie dokumentu urzędowego, stanowiącego dowód osobisty stawającego.

Urzędnik stanu cywilnego może żądać dowodów prawdziwości zgłoszonego do wpisu oświadczenia. Jeżeliby im wagi nie dał, według własnego uznania rzecz zbada.

Art. 55.

Urzędnik stanu cywilnego może poświadczając własnoręczność podpisów osób, które w sprawach aktów stanu cywilnego składają przed nim oświadczenie.

Art. 56.

Kto, będąc na stanowisku urzędnika stanu cywilnego lub jego zastępcy, ma zgłosić oświadczenie do aktu stanu cywilnego albo, jeżeli akt ten dotyczy jego osoby, jego małżonka, wstępnych, zstępnych lub rodzeństwa, bez względu na rodzaj pokrewieństwa, ten nie może sam ani sporządzić takiego aktu stanu cywilnego lub wpisu wzmianki dodatkowej, ani urzędowo stwierdzić jego treści w wyciągu, wypisie, odpisie lub w książeczce stanu.

Art. 57.

Akty urodzenia, małżeństwa lub zejścia sporządza się w urzędzie miejsca, gdzie zaszedł fakt urodzenia, zawarcia małżeństwa lub zgonu.

Jeżeli urodzenie lub zgon zaszły w drodze, akt stanu cywilnego sporządza się w urzędzie miejsca, gdzie został przerwany przewóz urodzonego lub zmarłego.

Art. 58.

Księgami właściwymi do wpisania aktów stanu cywilnego zagranicą sporządzonych są księgi urzędu stanu cywilnego okręgu ostatniego zamieszkania w Polsce osoby, której akt dotyczy, a gdyby takiego miejsca nie było, lub gdyby ono nie było znane, właściwymi będą księgi urzędu stanu cywilnego w Warszawie, wyznaczonego przez Ministra Sprawiedliwości do wpisywania tej kategorii aktów.

Jeżeli obie osoby, których akt dotyczy, miały w Polsce zamieszkanie, należy dokonać wpisu w urzędzie stanu cywilnego, który byłby właściwym dla dopełnienia danej czynności w Polsce.

Art. 59.

Urzędnik obowiązany jest sporządzić akt stanu cywilnego natychmiast po zgłoszeniu mu oświadczenia ustnego; jeżeli zgłoszenie było pisemne, akt powinien być sporządzony bezzwłocznie, a najpóźniej w trzy dni od otrzymania zgłoszenia lub zarządzenia.

To samo dotyczy obowiązku sporządzenia wzmianki dodatkowej.

Art. 60.

Przeciw odmowie oraz przeciw zarządzeniu urzędnika stanu cywilnego co do wykonania przezeń prawem przewidzianej czynności urzędowej interesowany może zanieść skargę do sądu grodzkiego siedziby urzędnika stanu cywilnego.

Sąd zażąda od urzędnika wyjaśnień i, po rozpatrzeniu

skargi w postępowaniu niespornem, może wydać urzędnikowi nakaz wykonania czynności.

Od orzeczenia sądu niema środka odwoławczego.

Przepis powyższy ma odpowiednie zastosowanie do skargi na odmowę lub na zarządzenie wykonania czynności przez Centralne Archiwum aktów stanu cywilnego.

Skargę wnosi się do sądu grodzkiego jego siedziby.

Art. 61.

Jeżeli po podpisaniu aktu stanu cywilnego okaże się oczywisty błąd pisarski, urzędnik, na mocy specjalnego zarządzenia Inspektora, dokonywa poprawki na brzegu aktu.

Art. 62.

Jeżeli akt stanu cywilnego został błędnie lub nieściśle zredagowany, stwierdza nieprawdziwe zdarzenie, o jego unieważnieniu lub sprostowaniu rozstrzyga sąd miejsca, w którym akt został sporządzony.

Unieważnienia oraz sprostowania może żądać prokurator lub osoba interesowana.

Art. 63.

W razie zaginięcia jednego z dwóch egzemplarzy księgi stanu cywilnego, Dyrektor urzędów stanu cywilnego zarządza sporządzenie nowego egzemplarza na podstawie pozostałego.

Art. 64.

Jeżeli aktu stanu cywilnego niema i nie można go sporządzić trybem zwykłym, albo jeżeli oba egzemplarze księgi zaginę, sąd miejsca, w którym akt powinien być sporządzony, na wniosek prokuratora lub osoby interesowanej, ustala treść aktu stanu cywilnego na podstawie posiadanych dokumentów oraz zeznań i nakazuje jego wpisanie do ksiąg stanu cywilnego.

To samo dotyczy przypadku, gdy unieważniony akt trzeba zastąpić nowym aktem. Sąd, który akt unieważnił, może ustalić treść nowego aktu stanu cywilnego.

Art. 65.

W razie unieważnienia aktu stanu cywilnego, niezależnie od umieszczenia o tem wzmianki dodatkowej, sam akt stanu cywilnego ulega skreśleniu.

Art. 66.

Jeżeli akt stanu cywilnego dotyczy osoby, której tożsamość nie była ustalona, władza, która później dokona stwierdzenia tożsamości, z urzędu podaje urzędnikowi stanu cywilnego dane, akt uzupełniające.

Z odpowiednim wnioskiem może również wystąpić osoba interesowana.

Urzędnik stanu cywilnego, za zezwoleniem Inspektora urzędów stanu cywilnego, sporządza na podstawie dotychczasowego aktu stanu cywilnego oraz otrzymanych danych uzupełniających, nowy akt stanu cywilnego, przyczem zaznacza na brzegu dotychczasowego aktu, że ten został zastąpiony nowym, zaś na brzegu nowego aktu, że ten został sporządzony wzamian dotychczasowego.

Art. 67.

Sprostowanie, zmiana lub uzupełnienie treści aktu stanu cywilnego albo jego unieważnienie uwidocznia się przez wpisanie w księdze miejscowej i głównej wzmianki dodatkowej na brzegu właściwego aktu lub w przeznaczony na to jego rubryce. W szczególności:

- a) na akcie urodzenia czyni się wzmiankę o przyznaniu dziecka, jego uprawnieniu, uznaniu, przysposobieniu, o ustaniu stosunku przysposobienia, o zmianie nazwiska, o późniejszym nabyciu lub utracie obywatelstwa polskiego, o usamowolnieniu lub ustanowieniu kurateli, o zawarciu małżeństwa;
- b) na akcie małżeństwa czyni się wzmiankę o zmianie

nazwiska, o unieważnieniu małżeństwa, rozwodzie, rozłączeniu oraz odstąpieniu odeń.

Prawo ustala w jakich ponadto przypadkach należy czynić wzmianki dodatkowe i na jakich aktach mianowicie.

Art. 68.

Wzmianka dodatkowa na akcie stanu cywilnego zawiera:

a) powołanie się na akt prawny, będący podstawą wzmianki oraz miejsce jego złożenia lub wpisania do ksiąg;

b) powołanie się na zarządzenie lub na zezwolenie dokonania wzmianki, gdy prawo wymaga uprzedniego zezwolenia władz;

c) datę wpisania oraz podpis urzędnika stanu cywilnego, który wpisu dokonał.

Art. 69.

Urząd stanu cywilnego, który sporządził akt, będący podstawą uczynienia wzmianki dodatkowej na innych aktach stanu, przesyła z urzędu odpowiednie zarządzenie najpóźniej w ciągu siedmiu dni.

Sądy oraz władze administracyjne przesyłają z urzędu najpóźniej w ciągu 15 dni zarządzenie uczynienia wzmianki na odpowiednich aktach stanu cywilnego o zapadłym prawomocnym orzeczeniu jego unieważnienia, sprostowania, zmiany lub uzupełnienia. Taki sam obowiązek mają notariusze co do aktów, przed nimi sporządzonych, a podlegających uwiadczeniu na aktach stanu cywilnego.

Art. 70.

Jeżeli wzmianka dodatkowa ma być dokonana w księgach bieżącego roku, zarządzenie wpisu tej wzmianki przesyła się do właściwego urzędu stanu cywilnego.

Jeżeli wzmianka dodatkowa ma być dokonana w księgach stanu ubiegłych lat, zarządzenie wpisu wzmianki przesyła się Dyrektorowi urzędów stanu cywilnego, który, po dokonaniu wpisu w księdze głównej, poleca właściwemu urząd-

nikowi stanu cywilnego wpisanie takiej samej wzmianki w księdze miejscowej.

Art. 71.

Urzędnik stanu cywilnego, który otrzymał polecenie dokonania wzmianki dodatkowej już to wprost od innego urzędu stanu cywilnego, już to od Dyrektora urzędów stanu cywilnego, zawiadamia natychmiast o dacie dokonania wzmianki: w pierwszym przypadku — urząd stanu cywilnego, od którego otrzymał polecenie, w drugim — Dyrektora urzędów stanu cywilnego, który ze swej strony zawiadamia urząd stanu cywilnego, zarządzający wpisanie wzmianki dodatkowej o jej dokonaniu w księdze głównej oraz miejscowej.

Art. 72.

W przypadkach, w których prawo nakazuje zgłaszanie z urzędu zarządzeń wpisanie wzmianki dodatkowej, wolno osobom interesowanym dopełnić na własną rękę zgłoszenia właściwemu urzędnikowi stanu cywilnego celem dokonania wzmianki na podstawie złożonych mu zaświadczeń i dowodów urzędowych.

O dokonanej w ten sposób wzmiance dodatkowej i jej dacie urzędnik stanu cywilnego, który wpisu dopełnił, zawiadamia natychmiast już to Dyrektora, już to właściwy urząd stanu cywilnego, w zależności od tego, do kogo należy zarządzenie wpisu z urzędu.

Art. 73.

Jeżeli, w przypadkach przewidzianych powyższym artykułem, urzędnik stanu cywilnego ma wątpliwości, czy złożone mu dowody stanowią dostateczną podstawę do sporządzenia wpisu, zażąda odpowiedniego zaświadczenia Inspektora urzędów stanu cywilnego.

Art. 74.

W przypadkach, gdy prawo pozwala na niewpisanie zaraz przy sporządzeniu aktu niektórych danych, jak np. na-

zwiska ojca lub matki, nie należy pozostawiać dla późniejszego wpisu pustych miejsc.

Uzupełnienie aktu nastąpi w tym razie przez uczynienie na akcie wzmianki dodatkowej. To samo ma zastosowanie w przypadkach, jeżeli prawo pozwala na zmianę danych, które już zostały wpisane, np. imienia dziecka.

Wzmiankę dodatkową czyni się z powołaniem na decyzję urzędnika, dołączoną wraz z potrzebnymi dowodami do zbioru dokumentów księgi głównej. Decyzja ma zawierać umotywowane stwierdzenie, że uczyniono zadość warunkom, przez prawo przewidzianym.

Art. 75.

Urzędnik stanu cywilnego przyjmie oświadczenie cudzoziemca do aktów uznania, uprawnienia oraz małżeństwa dopiero po zaświadczeniu Dyrektora lub Inspektora urzędów stanu cywilnego, że stawający ma według praw, którym podlega, zdolność do składania ważnie oświadczeń, o które chodzi, oraz że według prawa polskiego niema przeszkód do przyjęcia odeń takiego oświadczenia do aktu stanu cywilnego.

Art. 76.

Przepisy tej ustawy o prowadzeniu ksiąg stanu cywilnego mają odpowiednie zastosowanie do polskich urzędników stanu cywilnego zagranicą z zastrzeżeniem wyjątków, poniżej przewidzianych.

Art. 77.

Polski urzędnik stanu cywilnego zagranicą prowadzi jedną wspólną księgę dla wszystkich aktów stanu cywilnego oraz dla przyjmowanych przezeń do protokołu oświadczeń.

Natychmiast po wypełnieniu księgi, a w każdym razie nie później jak w trzy lata po jej otwarciu, należy księgę zamknąć i zwrócić Dyrektorowi urzędów stanu cywilnego.

Art. 78.

Po sporządzeniu aktu stanu cywilnego, polski urzędnik stanu cywilnego zagranicą, nie później jak w ciągu piętnastu

dni, przesyła z urzędu odpis aktu Dyrektorowi urzędów stanu cywilnego celem dokonania wpisu w właściwych księgach urzędu stanu cywilnego w Polsce.

Dyrektor zawiadamia polskiego urzędnika stanu cywilnego zagranicą o dokonaniu wpisu w właściwych księgach.

O wysłaniu odpisu oraz o miejscu i dacie wpisania aktu stanu cywilnego do właściwych ksiąg w Polsce polski urzędnik stanu cywilnego zagranicą czyni wzmiankę dodatkową na akcie.

Art. 79.

W księgach polskiego urzędu stanu cywilnego zagranicą nie sporządza się żadnych wzmianek dodatkowych poza wymienionymi w poprzednim artykule.

Art. 80.

Akt stanu cywilnego, sporządzony zagranicą nie przed polskim urzędnikiem stanu cywilnego, może być wpisany do właściwych ksiąg jedynie na mocy zezwolenia Dyrektora lub Inspektora urzędów stanu cywilnego.

To samo dotyczy sporządzenia dodatkowej wzmianki w księdze stanu cywilnego na podstawie aktów stanu cywilnego, orzeczeń sądowych lub innych dokumentów, pochodzących od urzędów państw obcych.

Art. 81.

Polski obywatel może otrzymać potrzebne do sporządzenia aktu stanu cywilnego zagranicą zaświadczenie, że ma wymaganą w Polsce do danej czynności zdolność prawną. Zaświadczenia takie wydaje Dyrektor albo Inspektor urzędów stanu cywilnego, w którego okręgu znajduje się urząd, właściwy do sporządzenia danej czynności w Polsce.

Art. 82.

Jeżeli na morzu zajdzie zdarzenie, wymagające sporządzenia aktu stanu cywilnego, dowódca statku lub jego zastęp-

ca do tego upoważniony, spisze w księdze okrętowej protokół, który podpisze sam wraz z stawającymi i który ma zawierać wszystkie dane, potrzebne do sporządzenia aktu stanu cywilnego a nadto oznajmienie kto i w jakich okolicznościach spisał protokół.

W najbliższym porcie, do którego statek przybije, dowódca złoży natychmiast polskiemu urzędnikowi stanu cywilnego odpis protokołu celem spisania aktu stanu cywilnego. Jeżeli w porcie niema polskiego urzędnika stanu cywilnego, można dokonać złożenia protokołu w jednym z następujących portów, do którego statek wkrótce ma przybyć.

Gdyby to było niemożliwe, dowódca statku prześle odpis protokołu najbliższemu urzędowi dyplomatycznemu lub konsularnemu, będącemu siedzibą polskiego urzędnika stanu cywilnego zagranicą. Po powrocie statku do Polski dowódca prześle Dyrektorowi urzędów stanu cywilnego:

- a) drugi odpis protokołu, którego zgodność z oryginałem zaświadczy miejscowa władza portowa,
- b) zawiadomienie o czasie i sposobie dostarczenia pierwszego egzemplarza odpisu protokołu polskiemu urzędnikowi stanu cywilnego zagranicą.

Art. 83.

Jeżeli, w razie mobilizacji lub z powodu działań wojennych, czynności miejscowego urzędu stanu cywilnego są uniemożliwione, albo jeżeli wojsko znajduje się poza granicami państwa, dowódca oddziału wojsk wyznacza z pośród podwładnych osobę odpowiednią do sporządzania aktów stanu cywilnego osób wojskowych, do oddziału należących oraz, w razie potrzeby, ludności cywilnej, w tem miejscu przebywającej.

Do księgi można wpisywać również akty stanu cywilnego innych osób wojskowych, które utraciły łączność ze swym oddziałem.

Akty stanu cywilnego sporządza się w jednym egzemplarzu oraz w jednej księdze tymczasowej dla wszystkich rodzajów aktów. Stronice tej księgi powinny być policzbowane, a następnie sprawdzone przez zwierzchność prowadzącego akty stanu cywilnego, o czem zostanie spisany w księdze protokół.

Akty sporządza się kolejno w miarę ich zgłaszania, stosownie do ogólnych przepisów o prowadzeniu aktów stanu cywilnego.

Osoba księgi prowadząca przygotowuje natychmiast poświadczony przez siebie odpis aktu, który, gdy tylko to się okaże możebne, przysyła się Ministerstwu Spraw Wojskowych celem przekazania Dyrektorowi urzędów stanu cywilnego. Ten zarządza wpisanie odpowiednich aktów oraz dodatkowych wzmianek w właściwych księgach stanu cywilnego. Akt urodzenia należy wpisać w miejscu ostatniego zamieszkania ojca, a gdyby ten nie był znany — w miejscu ostatniego zamieszkania matki dziecka; akt małżeństwa — w miejscu ostatniego zamieszkania męża; akt zejścia — w miejscu ostatniego zamieszkania zmarłego. Jeżeli miejsce ostatniego zamieszkania jest nieznane, należy dokonać wpisu w księgach urzędu stanu cywilnego w Warszawie, do przyjmowania takich aktów przez Ministra Sprawiedliwości wyznaczonego.

Po wypełnieniu księgi, a najpóźniej z dniem przejścia oddziału na stopę pokojową, należy spisać protokół zamknięcia oraz przesłać księgę Ministrowi Spraw Wojskowych celem jej przekazania Dyrektorowi urzędów stanu cywilnego do sprawdzenia i złożenia w Centralnem archiwum.

Art. 84.

Dokumenty, będące podstawą sporządzenia aktu stanu cywilnego, przechowuje się w zbiorze dokumentów księgi głównej. To samo dotyczy dokumentów, będących podstawą wpisania wzmianki dodatkowej na akcie w księgach bieżącego roku.

Zbiór tych dokumentów wraz z księgą główną przekazuje się do Centralnego archiwum.

W razie wydania dokumentu, w zbiorze pozostawia się jego skróconą treść.

Art. 85.

Dokumenty oraz zarządzenia, na których podstawie urzędnik stanu cywilnego wpisał wzmiankę dodatkową w księgach miejscowych z lat ubiegłych, zachowuje się

w osobnym zbiorze dokumentów ksiąg miejscowych stanu cywilnego. Zbiór ten, utrzymywany w kolejności napływających dokumentów i pism, pozostaje w archiwum ksiąg miejscowych.

Art. 86.

Dokumenty i zarządzenia, na których podstawie Dyrektor urzędów stanu cywilnego wpisuje wzmiankę dodatkową w księgach, złożonych w Centralnym archiwum, dołącza się do zbioru dokumentów księgi głównej właściwego aktu.

Art. 87.

Księgi stanu cywilnego zachowuje się na stałe.

Minister sprawiedliwości wydaje przepisy o usuwaniu zbędnych dokumentów z archiwum urzędów stanu cywilnego oraz z Centralnego archiwum ksiąg stanu cywilnego.

R o z d z i a ł I I I .

O nieważności aktów stanu cywilnego.

Art. 88.

Akt, który nie został sporządzony w księgach stanu cywilnego, nie ma mocy aktu stanu cywilnego.

Nieważny jest akt stanu cywilnego, stwierdzający zdarzenie nieprawdziwe.

Jeżeliby się okazało, że akt stanu cywilnego, stwierdzający to samo zdarzenie, został już poprzednio sporządzony, Dyrektor lub Inspektor urzędów stanu cywilnego zarządzi zachowanie jednego z tych aktów i skreślenie pozostałych z umieszczeniem na nich wzmianki dodatkowej o tem zarządzeniu.

Art. 89.

Sąd, na wniosek prokuratora lub osoby zainteresowanej, uzna, stosownie do okoliczności, czy zaszło przy sporządze-

niu aktu stanu cywilnego uchybienia, powodują takie zmniejszenie jego mocy dowodowej, że go należy uznać za nieważny.

W szczególności sąd może uznać, że akt stanu cywilnego, nawet nie podpisany przez urzędnika stanu cywilnego, jest ważny; w tym razie wzmianka dodatkowa na akcie o postanowieniu sądowym zastępuje brak podpisu urzędnika stanu cywilnego.

Art. 90.

Jeżeli na terenie działań wojennych lub zaburzeń ulegnie przerwie normalny tryb prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, akt stanu cywilnego, sporządzony w dotychczasowych księgach przez osobę, która wykonywała publicznie obowiązki urzędnika stanu cywilnego, nie może być unieważniony z tego powodu, że urzędnik nie był wyznaczony zgodnie z prawem.

R o z d z i a ł I V .

O wyciągach, wypisach, odpisach i książeczkach stanu cywilnego.

Art. 91.

Każdy może żądać wydania mu przez urząd stanu cywilnego w Polsce lub przez Dyrektora urzędów stanu cywilnego wyciągu lub wypisu aktu, sporządzonego w księdze stanu cywilnego, a także zaświadczenia, że w księdze niema pewnego wpisu.

Art. 92.

Odpis aktu stanu cywilnego wydaje się tylko na żądanie osoby, której stan został w akcie stwierdzony, jej wstępnego, zstępnego, małżonka albo na skutek orzeczenia sądu.

Dyrektor oraz Inspektor urzędów stanu cywilnego mogą wyjątkowo zezwolić na wydanie odpisu również innej osobie, która udowodni szczególny w tem interes.

Przepisy te mają również zastosowanie do wydawania

odpisu tych dokumentów ze zbioru dokumentów księgi głównej oraz ze zbioru dokumentów księgi miejscowej, które służyły za podstawę sporządzenia ustępów aktu stanu cywilnego, nie podlegających umieszczeniu w wypisie aktu.

Art. 93.

Osoby, uprawnione do składania zgłoszeń w niepolskim języku macierzystym, mogą z urzędów stanu cywilnego, położonych na obszarach, gdzie im to prawo służy, otrzymywać na żądanie wyciągi, wypisy oraz odpisy z ich tłumaczeniem.

Art. 94.

Każdy wyciąg, wypis oraz odpis aktu stanu cywilnego zawiera:

- a) nazwę urzędu, który sporządził wyciąg, wypis lub odpis;
- b) datę sporządzenia aktu stanu cywilnego i jego liczbę;
- c) datę wydania wyciągu, wypisu lub odpisu nadto podpis urzędnika oraz pieczęć urzędu.

Art. 95.

Wyciągi, wypisy oraz odpisy mają moc dowodową na równi z wpisem do ksiąg stanu cywilnego.

Art. 96.

W wyciągach umieszcza się tylko te dane, w akcie stanu cywilnego zawarte, które są przewidziane w postanowieniach właściwych rozdziałów Działu o poszczególnych aktach stanu cywilnego.

Art. 97.

Nie wydaje się wyciągu i wypisu aktów uprawnienia i uznania.

Art. 98.

W wyciągach oraz wypisach podaje się treść aktu stanu cywilnego w postaci poprawionej przez uwzględnienie wzmianek dodatkowych i poprawek, umieszczonych na akcie oraz z pominięciem ustępów skreślonych.

Art. 99.

W wypisach aktów stanu cywilnego umieszcza się treść wszystkich danych, które akt zawiera stosownie do przepisów prawa, jednak z ograniczeniami, przewidzianymi w postanowieniach właściwych rozdziałów Działu o poszczególnych aktach stanu cywilnego.

Ponadto w wypisach aktów stanu cywilnego pomija się: oznaczenie zajęcia wymienionych w akcie osób, wyliczenie dokumentów przedstawionych przy sporządzaniu aktu oraz dane, dotyczące wieku i zamieszkania świadków, chyba że wyszczególnienia tych danych żąda osoba, dla której wypis jest przeznaczony.

Art. 100.

Odpisy stanowią dosłowne potwórze aktów stanu cywilnego oraz wszystkich wzmianek dodatkowych i poprawek na akcie umieszczonych.

Art. 101.

Zaświadczenie, że w księdze stanu cywilnego niema pewnego wpisu, może dotyczyć tylko takich danych, które podaje się w wypisach aktów stanu cywilnego.

Art. 102.

Polski urzędnik stanu cywilnego zagranicą nie wydaje ani wyciągów, ani wypisów aktu stanu cywilnego, który został u niego sporządzony.

Uprawnieni mogą otrzymywać jedynie odpisy aktów stanu cywilnego oraz złożonych do protokołu oświadczeń.

Z chwilą sporządzenia na akcie stanu cywilnego wzmianki o wpisaniu jego treści do właściwych ksiąg stanu cywilnego w Polsce, polski urzędnik stanu cywilnego zagranicą zaprzestaje wydawania osobom prywatnym odpisów tego aktu.

Art. 103.

Każdy może żądać wydania mu przez urzędnika stanu cywilnego miejsca zamieszkania, urodzenia lub zawarcia małżeństwa książeczki stanu cywilnego, do której wpisuje się dane, dotyczące stanu cywilnego właściciela książeczki oraz jego małżonka, ich wstępnych i zstępnych.

Jeżeli mąż, wstępując w związek małżeński, nie ma książeczki stanu cywilnego, otrzymuje ją przy sporządzaniu aktu małżeństwa.

Art. 104.

Wpisów do książeczki stanu cywilnego dokonywa urzędnik stanu cywilnego już to na podstawie ksiąg, które prowadzi, już to na podstawie dowodów o dokonaniu wpisu do innych ksiąg stanu cywilnego.

Art. 105.

Wpisy dokonane w książeczce stanu cywilnego mają moc równą wyciągom lub wypisom z ksiąg stanu cywilnego.

Art. 106.

Osoby obce nie mogą przeglądać ksiąg stanu cywilnego. Przeglądanie ksiąg przez osoby, nie należące do składu danego urzędu stanu cywilnego lub władz nadzorczych, może być dozwolone dla celów urzędowych lub naukowych. Pozwolenia udziela Dyrektor urzędów stanu cywilnego, gdy chodzi o księgi, znajdujące się w Centralnem archiwum, jeżeli zaś chodzi o księgi, znajdujące się w archiwum urzędu stanu cywilnego, pozwolenie daje właściwy Inspektor.

Art. 107.

W przypadkach umotywowanych przebiegiem procesu sądowego, sąd może zwrócić się do Dyrektora urzędów stanu cywilnego, jeżeli chodzi o księgi, znajdujące się w Centralnem archiwum, lub do właściwego Inspektora — jeżeli chodzi o księgi miejscowe, o zarządzenie wydania sądowi oryginału księgi stanu cywilnego.

R o z d z i a ł V.

Oplaty.

Art. 108.

Niezależnie od opłat, przewidzianych ustawą o opłatach stemplowych, czynności urzędów stanu cywilnego podlegają następującym opłatom na rzecz Skarbu Państwa:

	zł.	gr.
1) wyciąg z aktu stanu cywilnego		50
2) wypis z aktu stanu cywilnego	3	—
3) odpis z aktu stanu cywilnego ,	10	—
4) zaświadczenie		
wyciągu { wydanego z dawnych ksiąg,	—	25
wypisu { nie przekazanych jeszcze obec-	1	50
odpisu { nym urzędom stanu cywilne-	5	—
go lub władzom nadzorczym.		
(Nie pobiera się osobnej opłaty za sporządzenie wyciągu, wypisu lub odpisu w nowej poprawionej redakcji).		
5) zezwolenie Dyrektora lub Inspektora na wydanie odpisu (art. 91)	5	—
6) zaświadczenie o niewpisaniu do ksiąg aktu stanu cywilnego lub wzmianki dodatkowej		
od jednej księgi	1	—
od każdej następnej	—	50
(w tym razie nie pobiera się osobnej opłaty za poszukiwanie).		
7) wydanie książeczki stanu cywilnego . .	1	50
8) każdy wpis do książeczki stanu cywilnego	—	25
9) poszukiwanie w księgach:		
od pierwszej księgi	—	40
od każdej następnej	—	20

10) poświadczenie własnoręczności podpisu (art. 55)	1	—
11) przyjęcie zeznania przez tłumacza (niezależnie od wynagrodzenia tłumacza)	5	—
12) sporządzenie czynności w urzędzie stanu cywilnego, przeznaczonym do niej w braku normalnej właściwości (art. 58, 151)		opłata podwójna
13) sporządzenie czynności przed polskim urzędnikiem stanu cywilnego zagranicą		opłata normalna
14) wpis do ksiąg aktu sporządzonego zagranicą nie przed polskim urzędnikiem stanu cywilnego		opłata podwójna
15) wzmianka dodatkowa w obu egzemplarzach ksiąg stanu cywilnego:		
o zmianie nazwiska	15.—	
„ „ zgłoszonego imienia	15.—	
o przysposobieniu	10.—	
o unieważnieniu, rozwodzie lub rozłączeniu	10.—	
16) inna wzmianka dodatkowa w obu egzemplarzach ksiąg stanu cywilnego	1	—
(prócz wzmianek o akcie, nie podlegającym opłacie)		
17) przyjęcie poświadczenia osób wiarogodnych wzajemian każdego z brakujących dowodów, wymaganych przy czynnościach przedwstępnych do małżeństwa	5	—
18) zwolnienie od przedstawienia dowodu obcego obywatelstwa	10	—
19) ogłoszenie zapowiedzi cudzoziemca albo osoby, nie mającej 4-tygodniowego zamieszkania lub pobytu		
w jednym miejscu	15	—
w każdym następnym	3	—
20) ogłoszenie zapowiedzi zagranicą	15	—
21) ogłoszenie zapowiedzi w innych przypadkach		
w jednym miejscu	5	—
w każdym następnym	2	—
22) zaświadczenie braku przeszkód do małżeństwa	1	—
23) przesłanie zaświadczenia według wskazówki stron	1	—

24) zaświadczenie, że polski obywatel do czynności zagranicą podejmowanej ma zdolność w Polsce wymagana	5	—
25) zaświadczenie braku przeszkód do małżeństwa polskiego obywatela, zawierającego ślub zagranicą	10	—
26) ślub w urzędzie w dniach i godzinach na śluby przeznaczonych	5	—
27) ślub w urzędzie w innym czasie	25	—
28) ślub poza urzędem		
w razie niebezpieczeństwa śmierci	5	—
w innych razach	50	—
29) akt małżeństwa	5	—
30) akt małżeństwa sporządzony poza urzędem stanu cywilnego, który wydał zaświadczenie braku przeszkód	10	—
31) akt odstąpienia od rozłączenia	5	—
32) zezwolenie władzy nadzorczej na sporządzenie aktu, gdy prawo tego wymaga	10	—
33) zaświadczenie władzy nadzorczej o zdolności cudzoziemca do sporządzenia aktów:		
uznania lub uprawnienia	5	—
małżeństwa	25	—
34) osobiste stwierdzenie zgonu przez urzędnika stanu cywilnego	2	—

Art. 109.

Poza temi opłatami wolno jest pobierać zwrot rzeczywistych wydatków, poniesionych na życzenie stron, jako to: opłaty zapowiedzi zagranicą według tamtejszej taryfy, kosztów przyozdobienia lokalu podczas ślubu, kosztów telegraficznych, telefonicznych, gońców i t. p.

Art. 110.

Ofiarowanie urzędnikowi stanu cywilnego oraz przyjmowanie przezeń wynagrodzenia za dopełnienie czynności, z urzędem jego związanych, jest zakazane.

Art. 111.

Duszpasterz za sporządzenie protokołu ślubu może pobierać opłatę 5 zł.

Władze, do których należy wydawanie wyciągów, wypisów, odpisów z dawnych ksiąg, nie przekazanych jeszcze obecnym urzędowi stanu cywilnego oraz Centralnemu archiwum, mogą pobierać za sporządzenie

wyciągu	zł. —.25
wypisu	„ 1.50
odpisu	„ 5.—

Art. 112.

Jeżeli sporządzenie wzmianki dodatkowej następuje na skutek orzeczenia sądu lub władzy administracyjnej, opłatę pobiera władza, która orzeczenie wydała, o czym zaznacza się na odpisie orzeczenia.

Jeżeli sporządzenia wzmianki dodatkowej żąda zainteresowany przed nadejściem wysyłanego z urzędu orzeczenia, przedstawia dowód uiszczenia opłaty. Gdyby tego nie uczynił, opłata powtórnie uiszczona nie podlega zwrotowi.

Art. 113.

Nie podlegają opłacie:

- a) sporządzenie aktu urodzenia, uznania, uprawnienia oraz aktu zejścia;
- b) przyjęcie i ocena dowodów oraz ustnych oświadczeń, składanych właściwemu urzędnikowi stanu cywilnego przez narzeczonych przy dopełnianiu czynności przedwstępnych do małżeństwa;
- c) przyjęcie zarzutów przeciw zamierzonemu małżeństwu;
- d) czynności, z urzędu podejmowane przez urząd stanu cywilnego, w związku z czynnościami, które nie podlegają opłatom lub jeżeli dotyczą osób od opłat zwolnionych;
- e) tłumaczenia, dołączane do odpisów, wypisów, wyciągów aktów stanu cywilnego, wydawane osobom, uprawnionym do składania zgłoszeń w niepolskim języku macierzystym;

f) wyciągi dla celów powszechnej służby wojskowej i szkolnictwa powszechnego;

g) czynności, wykonane na skutek żądania władz nadzorczych oraz na wniosek prokuratora;

h) czynności, wykonywane na żądanie władz zagranicznych, jeżeli istnieją w tym względzie zobowiązania międzynarodowe.

R o z d z i a ł VI.

Odpowiedzialność.

Art. 114.

Urzędnicy stanu cywilnego oraz ich zastępcy podlegają karom porządkowym upomnienia oraz grzywny do dwustu złotych.

Zawodowi urzędnicy stanu cywilnego oraz zawodowi zastępcy podlegają tym karom niezależnie od odpowiedzialności dyscyplinarnej, mającej zastosowanie do urzędników na państwowej służbie cywilnej.

Niezależnie od tego, każdy urzędnik stanu cywilnego podlega sądowej odpowiedzialności cywilnej za wyrządzone straty oraz karze, przewidzianej przez kodeks karny za przestępstwo, jakiego się dopuścił.

Art. 115.

W razie uchybienia przepisom tej ustawy o obowiązkach duszpasterzy przy zawieraniu małżeństw, ulegają oni:

a) grzywnom stosownie do poniższych artykułów;

b) odpowiedzialności cywilnej i karnej według przepisów obowiązujących urzędników stanu cywilnego;

c) pozbawieniu prawa sporządzania protokółów ślubu. Kara ta wymaga zatwierdzenia przez Ministra Sprawiedliwości.

Art. 116.

Jeżeliby ślub został zawarty przed duszpasterzem bez uprzedniego złożenia mu oryginału zaświadczenia przez właściwego urzędnika stanu cywilnego o braku przeszkód do małżeństwa oraz, jeżeliby ani nowożeńcy, ani duszpasterz

w ciągu trzech dni od dnia ślubu nie przedstawili urzędnikowi stanu cywilnego należytego protokołu ślubu, to nowożeńcy we wszystkich tych przypadkach ulegają grzywnie — każdy w wysokości dwudziestu do pięciuset złotych, a duszpasterz karze pieniężnej, jaka przypada od obu nowożeńców łącznie, niezależnie od innych skutków, w artykule poprzednim przewidzianych.

Art. 117.

Przepis poprzedzającego artykułu o odpowiedzialności za zawarcie ślubu przed duszpasterzem przed złożeniem mu zaświadczenia urzędnika stanu cywilnego o braku przeszkód do małżeństwa niema zastosowania, gdy taki ślub zawarty został wobec niebezpieczeństwa, bezpośrednio grożącego życiu jednego z narzeczonych, nie pozwalającego na odłożenie ślubu i gdy to niebezpieczeństwo zostało stwierdzone rzeczywistym faktem zgonu narzeczonego albo udowodnione zaświadczeniem lekarskim, przedstawionem urzędnikowi stanu cywilnego najpóźniej w ciągu trzech dni.

Art. 118.

Duszpasterz ulega grzywnie od dziesięciu do dwustupięćdziesięciu złotych:

a) jeżeli prowadzi księgę protokołów ślubu niezgodnie z przepisami tej ustawy;

b) jeżeli w szczególności sporządzony przezeń protokół ślubu zawiera braki, nieusprawiedliwione niedokładnością przedstawionego mu zaświadczenia urzędnika stanu cywilnego o braku przeszkód do małżeństwa;

c) albo jeżeli nienależycie utrzymuje zbiór załączników księgi protokołów ślubu.

Art. 119.

Kto, będąc obowiązany do zgłoszenia urzędnikowi stanu cywilnego urodzenia lub zgonu albo posiadania dziecka przedślubnego, w czasie właściwym tego nie czyni, podlega grzywnie od dwudziestu do pięciuset złotych.

Grzywny nie wymierza się, jeżeli, pomimo niewykonania zgłoszenia przez osobę do tego obowiązana, akt stanu cywilnego został w czasie właściwym sporządzony.

Art. 120.

Urządник stanu cywilnego obowiązany jest zawiadomić Inspektora urzędów stanu cywilnego o każdym karalnym uchybieniu przepisom o aktach stanu cywilnego.

Dział II.

O POSZCZEGÓLNYCH AKTACH STANU CYWILNEGO.

R o z d z i a ł I.

Akty urodzenia.

Art. 121.

O urodzeniu żywego dziecka należy zgłosić urzędnikowi stanu cywilnego w ciągu siedmiu dni, celem sporządzenia aktu urodzenia, choćby dziecko zmarło przed upływem tego czasu.

Art. 122.

Do zgłoszenia o urodzeniu dziecka obowiązani są w poniższej kolejności:

- a) ojciec, a gdyby ten zgłoszenia nie dokonał,
- b) położna, lekarz lub inna osoba, obecna przy porodzie;
- c) gospodarz lub właściciel mieszkania, w którym odbył się poród;
- d) matka dziecka, skoro tylko zdrowie jej na to pozwoli.

Art. 123.

Zgłoszenia dokonywa się ustnie.

Władze policyjne, wojskowe, okrętowe, lotnicze, zakłady publiczne, jako to domy dla położnych, szpitale, więzienia i t. p., mogą dokonywać zgłoszeń przez zawiadomienie urzędowe na piśmie.

To samo dotyczy lekarza, przyczem, jeżeli jego podpis nie jest znany urzędowi stanu cywilnego, powinien być uwierzytelniony.

Ojciec ślubny i matka mogą upoważnić na piśmie z podpisem uwierzytelnionym inną osobę do zgłoszenia urodzenia dziecka.

Art. 124.

Każdy, kto przekonał się naocznie o urodzeniu dziecka, może zgłosić jego urodzenie urzędnikowi stanu cywilnego.

Art. 125.

Jeżeli dziecko urodziło się w zakładzie publicznym, obowiązany do zgłoszenia jest wyłącznie kierownik zakładu lub urzędnik, któremu wykonywanie tego obowiązku zostało zleczone.

Art. 126.

W akcie urodzenia wymienia się kolejno z możliwie największą dokładnością:

- a) datę, godzinę i miejsce urodzenia dziecka;
- b) jego nazwisko, imię, płeć i obywatelstwo, jeżeli nie jest polskie;
- c) nazwisko, imię, powołanie, miejsce urodzenia i zamieszkania każdego z rodziców; jeżeli rodzice są małżonkami — należy to zaznaczyć;
- d) nazwisko, imię, powołanie, wiek, miejsce zamieszkania zgłaszającego oraz z jakiego tytułu dokonywa zgłoszenia.

Art. 127.

Urzędnik stanu cywilnego wymienia w akcie osobę ojca lub matki dziecka nieślubnego jedynie na skutek ich własnego oświadczenia, lub oświadczenia osoby, należycie do tego przez każde z nich upoważnionej; osobę matki dziecka nieślubnego urzędnik stanu wymienia nadto na skutek oświadczenia położnej lub lekarza, którzy byli obecni przy porodzie.

Art. 128.

Jeżeli osoba ojca lub matki dziecka nieślubnego została przy sporządzaniu aktu urodzenia zgłoszona urzędnikowi sta-

nu cywilnego nie przez osoby, wskazane w poprzednim artykule, urzędnik, nie wpisując zarazie do aktu urodzenia powyższego zgłoszenia, natychmiast sporządza o niem osobny protokół.

W protokóle tym wymienia się:

- a) datę protokołu oraz nazwę urzędu;
- b) nazwisko, imię urzędnika, który protokół sporządza;
- c) nazwisko, imię, powołanie, miejsce zamieszkania zgłaszającego oraz czem uzasadnia zgłoszenie;
- d) nazwisko, imię, powołanie, miejsce zamieszkania osoby zgłoszonej jako ojciec lub matka dziecka;
- e) datę sporządzenia oraz liczbę aktu urodzenia dziecka;
- f) podpis stawającego oraz podpis urzędnika, który sporządził protokół.

Zaraz po sporządzeniu powyższego protokołu, urzędnik stanu cywilnego zawiadamia osobę, podaną za ojca lub matkę, o zgłoszeniu, które otrzymał.

Pismo zawiadamiające powinno być doręczone w zamkniętej kopercie za pokwitowaniem; ma ono zawierać wyjaśnienie o terminie sprzeciwu i skutkach jego niezgłoszenia.

Art. 129.

Jeżeli osoba, podana za ojca lub matkę dziecka nieślubnego w warunkach, przewidzianych w poprzednim artykule, w ciągu trzydziestu dni od doręczenia jej zawiadomienia nie zgłosi sprzeciwu urzędnikowi stanu cywilnego, od którego dostała zawiadomienie, urzędnik sporządzi na akcie urodzenia dziecka wzmiankę dodatkową, z podaniem zgłoszonego nazwiska, imienia, powołania, miejsca urodzenia i zamieszkania rodzica dziecka.

Jeżeli w tym czasie sprzeciw zostanie zgłoszony, urzędnik nie wpisuje powyższej wzmianki dodatkowej nazwiska, a tylko dowód sprzeciwu składa do zbioru dokumentów księgi głównej.

Art. 130.

Urzędnik stanu cywilnego prowadzi osobny wykaz aktów urodzenia dzieci nieślubnych, których ojciec lub matka:

- a) nie zostali wcale ujawnieni;
- b) zostali ujawnieni w sposób, nie uzasadniający wpisania ich do aktu urodzenia dziecka.

Art. 131.

Urządник stanu cywilnego zawiadamia władze opiekuńcze o wymagających ich wkroczenia przypadkach, znanych mu z powodu wykonywania urzędowych obowiązków.

Art. 132.

Kto znajdzie porzucone dziecko niewiadomego pochodzenia, zawiadomi o tem natychmiast władzę policyjną. Na podstawie otrzymanego od tej władzy zgłoszenia, urzędnik stanu cywilnego spisuje akt, w którym wymienia:

- a) datę, czas, miejsce i okoliczności, wśród których znaleziono dziecko;
- b) płeć dziecka, jego przypuszczalny wiek oraz znaki szczególne;
- c) odzież oraz przedmioty znalezione przy dziecku wraz z ich opisem;
- d) władzę, która nadesłała zgłoszenie oraz jego datę;
- e) osobę, lub zakład, któremu powierzono dziecko;
- f) nazwisko i imię nadane dziecku przez urzędnika stanu cywilnego.

Art. 133.

Akt urodzenia dziecka, które zmarło przed sporządzeniem aktu stanu cywilnego, spisuje się bez podania imienia dziecka.

Art. 134.

Jeżeli imię zapisano w akcie na skutek zgłoszenia osoby obcej, przez żadnego z rodziców dziecka należycie nie upoważnionej, każdy z rodziców może w ciągu trzech miesięcy od sporządzenia aktu żądać zmiany dotychczasowego imienia dziecka; urzędnik stanu cywilnego czyni wzmiankę dodatkową o zmianie imienia na akcie urodzenia.

Art. 135.

Urządник stanu cywilnego nadaje dzieciom niewiadomego pochodzenia nazwisko i imię; imię nadaje się tylko z pośród

najczęściej w danej okolicy używanych, zaś nazwisko tylko z pośród w danym okręgu nie spotykanych, chyba że chodzi o większe miasta.

Szczegółowe zasady ustala w tym względzie Dyrektor urzędów stanu cywilnego.

Art. 136.

Jeżeli w akcie urodzenia nie zostało wpisane imię dziecka, każdy z rodziców może, w ciągu trzech miesięcy od sporządzenia aktu, podać to imię urzędnikowi stanu cywilnego, który wówczas uczyni odpowiednią wzmiankę dodatkową na akcie urodzenia.

Po upływie tego terminu sam urzędnik stanu cywilnego nadaje dziecku imię według zasad, przyjętych przy nadawaniu imion dzieciom niewiadomego pochodzenia.

Art. 137.

Urzędnik stanu cywilnego obowiązany jest zapisać w akcie urodzenia imię w brzmieniu, podanem mu przez tego z rodziców, który je zgłasza; może jednak odmówić wpisania imienia śmiesznego lub nieprzyzwoitego.

Art. 138.

Urzędnik stanu cywilnego prowadzi wykaz aktów urodzenia, w których imię dziecka nie zostało podane przy zgłoszeniu urodzenia.

Art. 139.

Jeżeli razem przyszło na świat dwoje lub więcej dzieci, akt urodzenia sporządza się dla każdego z osobna.

Art. 140.

Jeżeli zgłoszenie urodzenia dziecka nastąpiło z opóźnieniem powyżej trzech miesięcy, urzędnik stanu cywilnego mo-

że spisać akt stanu cywilnego jedynie na mocy zezwolenia Inspektora, który zbada przyczynę opóźnienia.

Koszt postępowania ponosi osoba, obowiązana do zgłoszenia urodzenia.

Art. 141.

Jeżeli osoby, wstępujące w związek małżeński, mają wspólne dziecko przedślubne, obowiązane są oświadczyć o tem urzędnikowi stanu cywilnego przy sporządzeniu aktu małżeństwa, a w każdym razie nie później, jak w ciągu piętnastu dni od tej daty.

Urzędnik nie może odmówić sporządzenia aktu uprawnienia z powodu, że zgłoszenie rodziców jest spóźnione.

Art. 142.

Jeżeli po śmierci jednego z rodziców, drugi chce złożyć oświadczenie do aktu uprawnienia, urzędnik stanu cywilnego sporządza taki akt za zezwoleniem Inspektora, wydanem po stwierdzeniu, że pochodzenie dziecka od obu rodziców zostało udowodnione.

Art. 143.

W akcie uprawnienia dziecka wymienia się:

a) nazwisko oraz imię ojca, miejsce jego zamieszkania i obywatelstwo, jeżeli nie jest polskie;

b) nazwisko matki, jakie miała w czasie urodzenia się dziecka, jej imię oraz miejsce zamieszkania i obywatelstwo, jeżeli nie jest polskie;

c) datę i miejsce sporządzenia aktu małżeństwa rodziców;

d) nazwisko dotychczasowe oraz imię dziecka, a także miejsce jego zamieszkania;

e) datę i miejsce urodzenia dziecka;

f) datę i miejsce sporządzenia aktu urodzenia dziecka;

g) jeżeli jeden z rodziców zmarł, datę i miejsce jego zgonu.

Art. 144.

W akcie uznania dziecka wymienia się:

- a) nazwisko oraz imię uznającego, datę jego urodzenia, miejsce zamieszkania i obywatelstwo, jeżeli nie jest polskie;
- b) jeżeli matka jest znana — jej nazwisko, imię, obywatelstwo, jeżeli nie jest polskie, oraz miejsce zamieszkania w czasie urodzenia się dziecka;
- c) nazwisko oraz imię uznawanego, a także datę i miejsce jego urodzenia.

Art. 145.

Uznanie dziecka oraz jego uprawnienie może być oświadczone przed każdym urzędnikiem stanu cywilnego; spisuje się je w księdze aktów urodzenia, przyczem o uznaniu lub o uprawnieniu oraz o zaszyłych w związku z tem zmianach w treści aktów stanu cywilnego, czyni się wzmiankę dodatkową na akcie urodzenia dziecka.

Uznanie więcej niż jednego dziecka, podobnie jak ich uprawnienie, może być sporządzone w jednym akcie stanu cywilnego.

Uznanie, podobnie jak uprawnienie dziecka, może być dokonane przez obu rodziców w jednym akcie.

Art. 146.

Jeżeli do aktu uznania staje sam ojciec, urzędnik stanu cywilnego pismem, doręczonem w zamkniętej kopercie za pokwitowaniem, zawiadamia o sporządzonym akcie pełnoletnie dziecko, a jeżeli dziecko jest małoletnie — jego matkę lub jego prawnych zastępców.

Art. 147.

Wyciąg aktu urodzenia zawiera tylko datę i miejsce urodzenia oraz nazwisko i imię urodzonego.

Art. 148.

Wypis aktu uprawnionego dziecka wydaje się z oznaczeniem go, jako prawego.

R o z d z i a ł II.

O czynnościach przedwstępnych do małżeństwa.

Art. 149.

Narzeczeni, przystępując do zawarcia małżeństwa, zawiadamiają o tem właściwego urzędnika stanu cywilnego i zwracają się do niego o stwierdzenie braku przeszkód do ich małżeństwa.

Zgłoszenie narzeczonych może być ustne lub na piśmie; w przypadku zgłoszenia na piśmie, podpisy powinny być uwierzytelnione.

Art. 150.

Narzeczeni obowiązani są złożyć:

- a) dowód obywatelstwa i miejsca zamieszkania lub pobytu;
- b) wypisy aktów urodzenia;
- c) dowód ustania związku małżeńskiego, jeżeli który z narzeczonych pozostawał w nim poprzednio; w przypadku uznania współmałżonka za zmarłego — dowód takiego orzeczenia sądu;
- d) zezwolenie władz wojskowych lub innych, gdy prawo tego żąda;
- e) oświadczenie osób których zezwolenia na małżeństwo narzeczonych prawo wymaga, albo upoważnienie sądu do zawarcia małżeństwa bez ich zezwolenia;
- f) własne oświadczenia narzeczonych oraz oświadczenia innych osób prawem wskazanych, że nie wiedzą o istnieniu prawnych przeszkód do tego małżeństwa, przyczem te przeszkody należy w oświadczeniu wymienić.

Oświadczenia powyższe, o ile są składane na piśmie. powinny mieć podpisy uwierzytelnione.

Oświadczenia ustne przyjmuje do protokołu każdy urzędnik stanu cywilnego. Jeżeli ich nie złożono przed urzędnikiem stanu cywilnego, właściwym do czynności przedwstępnych do danego małżeństwa, należy złożyć poświadczony odpis sporządzonego protokołu.

Narzeczeni mogą zamiast wypisu aktu stanu cywilnego złożyć książeczkę stanu cywilnego, jeżeli ta zawiera odpowiedni wpis.

Art. 151.

Urządник stanu cywilnego zwraca narzeczonym złożone mu dowody obywatelstwa, miejsca zamieszkania lub pobytu oraz książeczki stanu cywilnego po zaznaczeniu w zbiorze załączników do książki zgłoszeń narzeczonych, że dowody te były złożone i co na ich podstawie stwierdzono.

Pozostałe dokumenty stanowią zbiór załączników do książki zgłoszeń narzeczonych.

Art. 152.

Właściwym jest ten urzędnik stanu cywilnego, w którego okręgu jeden z narzeczonych ma miejsce zamieszkania lub miejsce pobytu przynajmniej od czterech tygodni przed zgłoszeniem.

Jeżeli żaden z narzeczonych nie ma w Polsce miejsca zamieszkania lub powyższego miejsca pobytu, właściwym jest przedstawiciel dyplomatyczny lub konsularny Polski, pełniący obowiązki urzędnika stanu, w którego okręgu jeden z narzeczonych ma miejsce zamieszkania lub pobytu od czterech tygodni.

W braku tych warunków—właściwym jest urzędnik stanu cywilnego w Warszawie, dla tej kategorii osób przez Ministra Sprawiedliwości wyznaczony.

Art. 153.

W razie niemożności przedstawienia urzędowych dowodów urodzenia, zejścia lub ustania małżeństwa w inny sposób, niż przez śmierć, urzędnik stanu cywilnego może poprześć na zaprotokółowanym, umotywowanym poświadczeniu danej okoliczności przez dwie osoby, które uzna za wiarogodne.

Okoliczności znane urzędnikowi stanu cywilnego mogą być stwierdzone przez niego samego.

Art. 154.

Urzędnik stanu cywilnego udziela narzeczonym przy ich zgłoszeniu się do czynności przedwstępnych wyjaśnień

o przepisach prawa, dotyczących się prawnej zdolności do wstąpienia w związek małżeński, przeszkód do zawarcia małżeństwa i jego formy.

Art. 155.

Urzędnik stanu cywilnego udziela powyższych wyjaśnień albo ustnie, albo przez wręczenie urzędowego ich tekstu.

Narzeczeni powinni potwierdzić otrzymanie wyjaśnień.

Przy zgłoszeniu się do czynności przedwstępnych na piśmie, dołącza się to potwierdzenie na urzędowym tekście wyjaśnień.

Art. 156.

Nie wymaga się składania dowodów na okoliczności, stwierdzone w księgach urzędu stanu cywilnego, w którym narzeczeni dopełniają czynności przedwstępnych.

W tym razie należy się jednak powołać na akt, daną okoliczność stwierdzający.

Art. 157.

Urzędnik stanu cywilnego podaje do publicznej wiadomości o zamiarze narzeczonych zawarcia małżeństwa (zapowiedź):

a) jeżeli jeden z narzeczonych nie ma obywatelstwa polskiego;

b) jeżeli żaden z nich nie ma w Polsce miejsca zamieszkania lub pobytu przynajmniej od czterech tygodni;

c) jeżeli w księgach urzędu stanu cywilnego, w którym przeprowadza się czynności przedwstępne, niema potrzebnych dokumentów, albo jeżeli złożona książeczka stanu cywilnego nie zawiera potrzebnych danych, a narzeczeni nie dostarczyli brakujących dowodów w urzędowych wypisach lub odpisach;

d) jeżeli narzeczeni nie przedstawili czy to własnego oświadczenia, że nie wiedza o przeszkodach do małżeństwa, czy to takiego oświadczenia innych osób, przez prawo wskazanych.

Art. 158.

Urzędnik stanu cywilnego może zarządzić ogłoszenie zapowiedzi w każdym razie, jeżeli ma wątpliwość, czy złożone

mu dowody wystarczająco stwierdzają brak przeszkód do małżeństwa.

Art. 159.

Zapowiedź zawiera:

- a) oznaczenie ogłoszenia, jako zapowiedzi;
- b) nazwę urzędu stanu cywilnego, w którym ogłasza się zapowiedź;
- c) nazwiska oraz imiona każdego z narzeczonych, ich stan cywilny, powołanie, datę i miejsce urodzenia, miejsce zamieszkania;
- d) urząd stanu cywilnego, w którym narzeczeni dopełniają czynności przedwstępnych;
- e) zawiadomienie, że każdy może zgłaszać zarzuty przeciw zamierzonemu małżeństwu w urzędzie stanu cywilnego miejsca ogłoszenia zapowiedzi w ciągu dziesięciu dni od jej ogłoszenia;
- f) datę i miejsce ogłoszenia zapowiedzi;
- g) podpis urzędnika, przed którym narzeczeni dopełniają czynności przedwstępnych oraz pieczęć urzędu.

Art. 160.

Na formularzu zapowiedzi urzędnik stanu cywilnego miejsca jej ogłoszenia:

- a) zaświadcza o dacie dopełnienia ogłoszenia oraz o zgłoszeniu lub niezgłoszeniu zarzutów przeciw małżeństwu;
- b) podaje własne uwagi o przeszkodach do zamierzonego małżeństwa.

Art. 161.

Urzędnik stanu cywilnego, przed którym narzeczeni dopełniają czynności przedwstępnych, przesyła urzędowi, w którym ogłoszenie zapowiedzi ma być dopełnione, tekst zapowiedzi w dwóch egzemplarzach, z których jeden wywiesza się bez odwołki, zaś drugi, stanowiący ścisły odpis pierwszego, zostaje w urzędzie stanu cywilnego, który ogłoszenia dopełnia.

Po upływie dziesięciu dni od wywieszenia zapowiedzi, jeden z tych egzemplarzy zwraca się natychmiast urzędowi, który zapowiedź nadesłał.

Art. 162.

Ogłoszenia zapowiedzi dopełnia się przez wywieszenie jej w ciągu dziesięciu dni na budynku, mieszczącym urząd stanu cywilnego.

Art. 163.

Zapowiedź ogłasza się w okręgu miejsca zamieszkania każdego z narzeczonych; jeżeli ostatnie zamieszkanie trwało krócej, niż cztery tygodnie — również w okręgu miejsca poprzedniego zamieszkania. Gdyby takiego zamieszkania nie było — ogłasza się zapowiedź w okręgu miejsca ostatniego pobytu, który trwał przynajmniej cztery tygodnie.

Art. 164.

Zapowiedź ogłaszana w urzędzie stanu cywilnego, mającym siedzibę w gminie, w której obwieszczenia władz państwowych są sporządzane obok języka państwowego w innym jeszcze języku, powinna mieć przekład w tym języku, dołączony do tekstu w języku państwowym.

Jeżeli w urzędzie stanu cywilnego, przed którym narzeczeni dopełniają czynności przedwstępnych, ogłasza się zapowiedź z przekładem, inne urzędy stanu cywilnego, mające siedzibę na obszarze, na którym dopełnia się obwieszczeń w dwóch językach, otrzymują od niego gotowy przekład; w przeciwnym razie przekładu dokonywa urzędnik stanu cywilnego, w którego siedzibie zapowiedź ma być ogłoszona.

Art. 165.

Urzędnik stanu cywilnego, mający siedzibę w Polsce, udzieli swej pomocy przy ogłaszaniu w jego okręgu zapowiedzi na życzenie zagranicznych urzędów stanu cywilnego.

Gdyby urzędnik stanu cywilnego powziął przypuszczenie, że chodzi o obejście prawa polskiego, zażąda wyjaśnienia Inspektora urzędów stanu cywilnego.

Art. 166.

Umotywowane zarzuty przeciw małżeństwu mogą być składane na piśmie z uwiarytelnionym podpisem; ustne zarzuty, prawem dopuszczone, urzędnik stanu cywilnego przyjmuje do protokołu.

Urzędnik stanu cywilnego, któremu przedstawiono zarzuty, przesyła je urzędnikowi stanu cywilnego, przed którym narzeczeni wykonywają czynności przedwstępne, nie później jak przy zwrocie egzemplarza zapowiedzi.

Art. 167.

Zaświadczenie braku przeszkód przez urzędnika stanu cywilnego zawiera:

- a) nazwę urzędu stanu cywilnego;
- b) nazwisko oraz imię urzędnika stanu cywilnego;
- c) nazwiska oraz imiona narzeczonych, ich stan cywilny, powołanie, miejsce zamieszkania lub pobytu, datę i miejsce urodzenia, obywatelstwo, jeżeli nie jest polskie;
- d) stwierdzenie, że czynności przedwstępne zostały dopełnione i że nie wykryto przeszkód do małżeństwa, wobec czego narzeczeni mogą zawrzeć ślub;
- e) datę wydania tego zaświadczenia oraz datę, do której zachowuje ono moc;
- f) podpis urzędnika stanu cywilnego oraz pieczęć urzędu.

Art. 168.

Jeżeli ślub ma być zawarty nie przed urzędnikiem stanu cywilnego, wobec którego dopełniono czynności przedwstępnych, należy wydać narzeczonym zaświadczenie braku przeszkód w jednym egzemplarzu albo, gdyby tego zażądali, przesłać je wskazanemu przez nich urzędnikowi stanu cywilnego lub duszpasterzowi.

Rozdział III.

Akty małżeństwa.

Art. 169.

Ślub przed urzędnikiem stanu cywilnego odbywa się w siedzibie urzędu. Może się odbyć poza nią tylko w razie stwierdzonej niemożności stawienia się tam któregokolwiek z narzeczonych wskutek ciężkiej choroby.

Art. 170.

Urzędnik stanu cywilnego, przed którym narzeczeni zawierają ślub, sprawdza ich tożsamość, poczem zwraca się kolejno z zapytaniem do każdego z nich, czy chce się związać dożgonnym węzłem małżeńskim z drugim narzeczonym, którego nazwisko oraz imię wymienia. Na co zapytany narzeczony, jeżeli odpowie twierdząco, powinien oświadczyć, wymieniając swe nazwisko oraz imię, że chce się związać dożgonnym węzłem małżeńskim z wymienionym przez się drugim narzeczonym.

Gdy tak oboje narzeczeni odpowiedzą twierdząco na pytanie urzędnika stanu cywilnego, ten ogłosi, że wobec publicznego zgodnego oświadczenia narzeczonych, małżeństwo ich jest zawarte według przepisów prawa.

Art. 171.

Urzędnik stanu cywilnego, przed którym został zawarty ślub, wpisuje niezwłocznie do księgi stanu cywilnego akt małżeństwa.

Art. 172.

Akt małżeństwa zawiera:

- a) wymienienie urzędnika stanu cywilnego lub duszpa-sterza, przed którym ślub zawarto;
- b) datę i miejsce ślubu;
- c) nazwisko oraz imiona narzeczonych, ich stan cywilny,

powołanie, miejsce zamieszkania lub pobytu, datę i miejsce urodzenia, obywatelstwo, jeżeli nie jest polskie;

d) nazwiska oraz imiona świadków, ich powołanie, wiek oraz miejsce zamieszkania;

e) wymienienie urzędu stanu cywilnego, który wydał narzeczonym zaświadczenie braku przeszkód, oraz datę i liczbę zaświadczenia;

f) stwierdzenie, że narzeczeni, w przytomności urzędnika stanu cywilnego lub duszpasterza oraz powyższych świadków, publicznie złożyli zgodne oświadczenie zawarcia małżeństwa;

g) oświadczenie żony, o ile je zgłosiła, że zachowuje swe nazwisko rodowe;

h) wymienienie daty i miejsca sporządzenia protokołu ślubu, jeżeli ślub odbył się przed duszpasterzem.

Art. 173.

Po wpisaniu aktu małżeństwa do ksiąg stanu cywilnego, urzędnik zarządzi wpisanie na akcie urodzenia nowożeńców wzmianki dodatkowej o dacie oraz miejscu ich ślubu a także o sporządzeniu aktu małżeństwa.

Art. 174.

Jeżeli obrzęd ślubu został zawarty przed duszpasterzem, urzędnik stanu cywilnego miejsca zawarcia ślubu sporządza akt małżeństwa na mocy protokołu ślubu natychmiast po otrzymaniu go od nowożeńców lub od duszpasterza. Protokół ślubu zachowuje w zbiorze dokumentów głównej księgi stanu cywilnego.

Art. 175.

W przypadku zawarcia ślubu bez uprzedniego złożenia zaświadczenia braku przeszkód przez właściwego urzędnika stanu cywilnego, akt małżeństwa może być sporządzony dopiero po złożeniu tego zaświadczenia oraz pod warunkiem, że urzędnikowi stanu cywilnego zostanie przedstawione:

a) albo zaświadczenie lekarskie w terminie trzydniowym,

że w chwili ślubu jeden z narzeczonych był w niebezpieczeństwie, bezpośrednio grożącym jego życiu i nie pozwalającym na odłożenie ślubu;

b) albo dowód zgonu jednego z narzeczonych.

Jeżeli urzędnik stanu cywilnego ma wątpliwość, czy przedstawione mu zaświadczenie lekarskie stanowi dostateczną podstawę do sporządzenia aktu małżeństwa, żąda zezwolenia Inspektora urzędów stanu cywilnego.

Art. 176.

Duszpasterz, przed którym zawarto ślub, sporządza protokół ślubu w trzech egzemplarzach w księdze protokółów ślubu. Wszystkie trzy jednobrzmiące egzemplarze podpisują nowożeńcy, świadkowie oraz duszpasterz.

Jeden egzemplarz protokołu ślubu duszpasterz wydaje zaraz nowożeńcom celem złożenia go urzędnikowi stanu cywilnego miejsca zawarcia ślubu, drugi egzemplarz sam przesyła temu urzędnikowi stanu cywilnego, trzeci, grzbietowy — zachowuje u siebie.

Protokół ślubu powinien być dostarczony urzędnikowi stanu najpóźniej w ciągu trzech dni.

Art. 177.

Protokół ślubu zawiera:

a) wymienienie duszpasterza asystującego przy ślubie, z wskazaniem jego nazwiska, imienia oraz stanowiska;

b) datę i miejsce ślubu;

c) nazwisko oraz imiona narzeczonych, ich stan cywilny, powołanie, miejsce zamieszkania lub pobytu, datę i miejsce urodzenia oraz obywatelstwo, jeżeli nie jest polskie;

d) nazwiska oraz imiona, powołanie, wiek i zamieszkanie świadków;

e) nazwę urzędu stanu cywilnego, który wydał narzeczonym zaświadczenie braku przeszkód oraz daty i liczby zaświadczenia;

f) stwierdzenie, że narzeczeni w przytomności duszpasterza oraz powyższych świadków publicznie złożyli zgodne oświadczenie zawarcia małżeństwa;

g) oświadczenie żony, o ile je zgłosiła, że zachowuje swe nazwisko rodowe;

h) datę i miejsce sporządzenia protokołu ślubu.

Dane pod c) oraz e) podaje się według tekstu zaświadczenia braku przeszkód.

Art. 178.

Na każdym egzemplarzu protokołu ślubu powinno się znajdować objaśnienie:

a) o obowiązku duszpasterza oraz osób zawierających małżeństwo przedstawienia protokołu ślubu miejscowemu urzędnikowi stanu cywilnego najpóźniej w ciągu trzech dni;

b) o karach za niewykonanie powyższego obowiązku;

c) o tem, że protokół ślubu stanowi tylko podstawę do sporządzenia przez urzędnika stanu cywilnego aktu małżeństwa oraz że protokół ślubu, nie mając innych bezpośrednich skutków cywilnych, nie może zastąpić tego aktu małżeństwa, będącego jedynym prawnym dowodem zawartego małżeństwa.

Art. 179.

Duszpasterz sporządza protokół ślubu przez wypełnienie rubryk, na jakie protokół jest podzielony.

Wolne w poszczególnych rubrykach miejsca zakreśla się linią skośną.

Wszystkie trzy protokoły ślubu mają tę samą liczbę.

Pozatem, co do sposobu prowadzenia księgi protokółów ślubu oraz ich języka, obowiązują przepisy o aktach stanu cywilnego.

Art. 180.

Duszpasterz otrzymuje przed rozpoczęciem roku kalendarzowego księgę protokółów ślubu bezpłatnie od urzędnika stanu cywilnego. w którego okręgu ma siedzibę.

Art. 181.

Każda księga protokółów ślubu przeznaczona jest zasadniczo na okres od 1 stycznia do 31 grudnia tegoż roku.

Jeżeliby przed upływem roku kalendarzowego zachodziła obawa, że księga nie wystarczy, duszpasterz zawnazsza zażąda, za pośrednictwem miejscowego urzędnika stanu cywilnego, drugiego jej tomu.

Art. 182.

Po zamknięciu księgi protokółów ślubu czy to z powodu ukończenia roku, czy z powodu jej zapisania, duszpasterz, najpóźniej w ciągu dziesięciu dni, przesyła ją urzędnikowi stanu cywilnego, w którego okręgu ma siedzibę, wraz ze zbiorom, stanowiącym do niej załącznik, zaświadczeń urzędników stanu cywilnego o braku przeszkód do małżeństwa.

Duszpasterz zakreśla linią skośną niezużytkowane karty księgi protokółów ślubu, poczem sporządza protokół zamknięcia księgi z podaniem liczby protokółów ślubu w niej sporządzonych, liczby protokółów ślubu nie wypełnionych oraz liczby załączonych zaświadczeń i daty zamknięcia księgi.

Duszpasterz podpisuje protokół zamknięcia.

Art. 183.

Po otrzymaniu od duszpasterza księgi protokółów ślubu z załącznikami, urzędnik stanu cywilnego dokonywa natychmiast sprawdzenia aktów małżeństwa, które na podstawie protokółów ślubu powinny były być sporządzone.

Gdyby się okazał brak sporządzenia jakiego aktu małżeństwa, urzędnik stanu cywilnego natychmiast akt ten spisuje.

Po sprawdzeniu księgi, urzędnik stanu cywilnego tuż za protokółem zamknięcia sporządza zaświadczenie zgodności księgi protokółów ślubu z księgą stanu cywilnego aktów małżeństwa i przesyła księgę protokółów ślubu oraz załączniki do niej Dyrektorowi urzędów stanu cywilnego; jednocześnie zawiadamia Inspektora o wynikach sprawdzenia, a w szczególności, o zauważonych uchybieniach.

Art. 184.

Małżonkowie, odstępując od rozłączenia, mogą oświadczyć o tem każdemu urzędnikowi stanu cywilnego, który spo-

rządzi odpowiedni akt w księdze stanu cywilnego aktów małżeństwa.

Akt zawiera:

- a) nazwiska i imiona obu małżonków oraz miejsce ich zamieszkania;
- b) datę i miejsce sporządzenia ich aktu małżeństwa;
- c) datę wyroku rozłączenia oraz nazwę sądu, który wydał wyrok;
- d) oświadczenie małżonków, że odstępują od rozłączenia.

Art. 185.

Wyciąg aktu małżeństwa zawiera tylko:

- a) datę i miejsce ślubu, nazwiska oraz imiona nowożeńców;
- b) datę i miejsce sporządzenia aktu małżeństwa;
- c) datę wyroku unieważnienia małżeństwa, jego rozłączenia lub rozwodu. Jeżeli małżonkowie odstąpili od rozłączenia, nie podaje się danych ani o rozłączeniu, ani o odstąpieniu odeń.

Art. 186.

Oprócz księgi stanu cywilnego aktów małżeństwa urzędnik stanu cywilnego prowadzi:

- a) książkę protokółów zgłoszonych zarzutów przeciw małżeństwu, oraz
- c) książkę protokółów innych oświadczeń, prawem przewidzianych.

Oświadczenia zgłoszone do protokołu podpisuje osoba, składająca oświadczenia oraz urzędnik stanu cywilnego, który je przyjmuje.

Książki powyższe prowadzi się w jednym egzemplarzu, po ich zapisaniu przechowywanym wraz z załącznikami w archiwum urzędu stanu cywilnego.

R o z d z i a ł I V .

Akty zejścia.

Art. 187.

O zaszłym zgonie lub o znalezieniu zwłok należy najpóźniej w ciągu czterdziestu ośmiu godzin zgłosić urzędnikowi stanu cywilnego celem sporządzenia aktu zejścia.

Nie sporządza się aktu zejścia dzieci urodzonych nie-żywo.

Art. 188.

Jeżeli nie wiadomo, gdzie zgon nastąpił, sporządza się akt zejścia w urzędzie stanu cywilnego, w którego okręgu znaleziono zwłoki.

Art. 189.

Jeżeli zwłoki osoby zmarłej wskutek nieszczęśliwego wypadku nie zostały odnalezione, albo nie mogły być rozpoznane, urzędnik stanu cywilnego sporządza akt zejścia po przedstawieniu mu zaświadczenia władzy policyjnej miejsca wypadku, że wskutek danego wypadku ta właśnie osoba istotnie zginęła.

Art. 190.

W razie uznania osoby za zmarłą, akt jej zejścia sporządza się w urzędzie stanu cywilnego tego okręgu, w którym osoba ta miała ostatnie zamieszkanie, zaś w braku takiego miejsca w Polsce — w urzędzie stanu cywilnego w Warszawie, do spisywania tego rodzaju aktów przez Ministra Sprawiedliwości wyznaczonym.

Art. 191.

Do zgłoszenia zgonu lub znalezienia zwłok osoby co do tożsamości znanej obowiązani są w poniższej kolei:

- a) małżonek oraz dzieci zmarłego;
- b) najbliżsi z krewnych i powinowatych, obecnych w danej miejscowości;
- c) gospodarz lokalu, w którym zaszła śmierć lub znaleziono zwłoki;
- d) osoba obecna przy zgonie lub osoba, która się o nim naocznie przekonała.

Art. 192.

Jeżeli zgon zaszedł w zakładzie publicznym, jako to: w domu położnym, szpitalu, więzieniu i t. p., obowiązany

Do zgłoszenia jest wyłącznie kierownik zakładu lub urzędnik, któremu zlecono wykonywanie tego obowiązku.

Art. 193.

Kto znalazł zwłoki osoby co do tożsamości nieznannej, albo kto naocznie przekonał się o zaszłym jej zgonie, winien zawiadomić o tem natychmiast władzę policyjną, która dopełnia zgłoszenia urzędowi stanu cywilnego.

Art. 194.

Urzędnik stanu cywilnego albo żąda przedstawienia świadectwa lekarskiego, stwierdzającego zgon, albo sam sprawdza fakt zgonu, a gdyby to było zbyt uciążliwe, żąda zaświadczenia miejscowej władzy gminnej lub policyjnej, że zgon stwierdziła.

Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych oznacza, w których miejscowościach zaświadczenie lekarskie jest niezbędne.

Art. 195.

Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych ustala sposób sporządzania aktów zejścia osób poległych w czasie działań wojennych, których zgon nie mógł być stwierdzony trybem, przewidzianym w Rozdziale II Działu I niniejszej ustawy.

Art. 196.

Zwłoki mogą być pochowane dopiero po przedstawieniu zaświadczenia urzędnika stanu cywilnego, że akt zejścia został spisany.

Jeżeli w nadzwyczajnym przypadku pogrzeb odbył się przed spisaniem aktu zejścia, późniejsze jego sporządzenie wymaga zezwolenia Inspektora urzędów stanu cywilnego, wydanego po uprzednim zbadaniu przezeń stanu rzeczy.

Art. 197.

Zgłoszeń zgonu dokonywa się w zasadzie osobiście i ustnie.

Władze policyjne, wojskowe, okrętowe, lotnicze i zakłady publiczne oraz lekarze, mogą nadsyłać zgłoszenie na piśmie. Jeżeli podpis lekarza nie jest znany urzędowi stanu cywilnego, powinien być uwierzytelniony.

Art. 198.

W akcie zejścia wymienia się z możliwie największą dokładnością:

a) datę, godzinę oraz miejsce zgonu lub znalezienia zwłok;

b) nazwisko, imię, stan cywilny, powołanie, obywatelstwo, jeżeli nie jest polskie, oraz miejsce zamieszkania zmarłego a nadto datę i miejsce jego urodzenia lub przypuszczalny wiek;

c) nazwisko oraz imiona osób, z którymi zmarły pozostawał w związku małżeńskim, a jeżeli te osoby żyją, nadto ich powołanie i miejsce zamieszkania;

d) nazwiska oraz imiona rodziców, a jeżeli żyją, nadto ich powołanie i miejsce zamieszkania;

e) przyczynę śmierci, jeżeli została stwierdzona przez lekarza;

f) nazwisko, imię, powołanie i miejsce zamieszkania osoby zgłaszającej zgon.

Jeżeli zgłaszający nie ma wiadomości o niektórych z powyższych danych, należy o tem zaznaczyć.

Nie podaje się stanu cywilnego osób, będących w wieku, w którym prawo nie pozwala na zawarcie małżeństwa.

Art. 199.

Jeżeli tożsamość osoby zmarłego nie jest ustalona, urzędnik stanu cywilnego, na podstawie otrzymanego od władzy policyjnej zawiadomienia, sporządza akt zejścia, w którym wymienia:

- a) datę, godzinę, miejsce i okoliczności znalezienia zwłok oraz ich stan;
- b) płeć zmarłego oraz przypuszczalny jego wiek;
- c) znaki rozpoznawcze zwłok;
- d) odzież oraz inne przedmioty znalezione przy zmarłym wraz z ich opisem.

Art. 200.

Jeżeli uznany za zmarłego okaże się w rzeczywistości żyjącym, sąd wyrzeka unieważnienie aktu zejścia.

Art. 201.

Wyciąg aktu zejścia zawiera tylko datę i miejsce zgonu oraz imię, nazwisko zmarłego, jego stan cywilny i wiek.

Art. 202.

W wypisie aktu zejścia nie podaje się przyczyny zgonu.

PRZEPISY KOŃCOWE.

Art. 203.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 204.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem... (1 stycznia 193...).

PRZEPISY WPROWADZAJĄCE I PRZECHODNIE.

Art. 205.

Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy traca moc dotychczasowe przepisy w przedmiotach tą ustawą objętych.

W szczególności tracą moc:

1) Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 1 lutego 1927 r. o statystyce ruchu naturalnego ludności art. 9 (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 76);

2) Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 14 marca 1928 r. o prawie lotniczym art. 43 (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 294);

3) Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 29 listopada 1930 r., zawierającego przepisy, wprowadzające Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 652) w art. XVII § 1 p. 8 wyrazy: „1346 — 1354, 1356 — 1356¹“, „1356¹“, „1623 — 1625“, w których miejsce wchodzi wyrazy: „1346 — 1353, 1356¹ — 1356²“, „1623, 1625“; w art. XVII § 1 p. 12 wyrazy: „1646 — 1758“, w których miejsce wchodzi wyrazy: „1646, 1653 — 1758“;

4) Dekretu Króla saskiego z 23 lutego 1809 r. o ustanowieniu należytości dla urzędników stanu cywilnego art. 5 — 12 (Dz. Pr. X. Warsz. I str. 195);

5) Postanowienie X. Namiestnika z 3 listopada 1825 r. o utrzymywaniu i prowadzeniu ksiąg stanu cywilnego (Dz. Pr. XI. str. 15);

6) Kodeksu Cywilnego Królestwa Polskiego Księgi I Tytuł IV art. 71 — 142;

7) Rozporządzenie Komisji Rządowej Wyznań Rel. i Ośw. Publ. z 29 grudnia 1825 r. nr. 20480 i z 26 marca 1827 r. nr. 8331/1250 oraz Komisji Rządowej Sprawiedliwości z 14 lipca 1827 r. nr. 6175 o zapowiedziach osób wyznania mojżeszowego i mahometańskiego;

8) Urządzenia przedmiotów dotyczących Kościoła Grecko-Rosyjskiego w Król. Pol., zatw. 25 stycznia 1829 r. art. 9 oraz 19 (Dz. Pr. XV. str. 363);

9) Rozporządzenie Komisji Rządowej Sprawiedliwości z 11 maja 1829 r. nr. 4077 oraz z 23 października 1874 nr. 6584 o prowadzeniu ksiąg stanu cywilnego menonitów;

10) Postanowienie Rady Administracyjnej Król. Pol. z 7 września 1830 r. o prowadzeniu ksiąg stanu cywilnego dla starozakonnych (Dz. Pr. XIII. str. 147);

11) Prawa o małżeństwie z 24 czerwca 1836 r. art. 41—59, 72; 103 — 110; 126, 139 — 144; 185 — 188; 192 — 194, 196; 199 — 204; 231 — 238;

12) Ustawy z 8/20 lutego 1849 r. dla Kościoła Ewangelicko - Augsburg. § 51 ostatni ustęp ostatniego zdania; § 54 (Dz. Pr. XLII str. 11);

13) Rozporządzenia Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych z 7 kwietnia 1837 r. nr. 2796 oraz z 10/22 lutego 1850 r. nr. 792/5487 o księgach stanu cywilnego filiponów;

14) Postanowienie Komitetu Urządzającego z 10 listopada 1868 r., art. 1876, o datowaniu aktów stanu cywilnego;

15) Postanowienie Komitetu Urządzającego z 24 października 1869 r. art. 2821 oraz z 15 stycznia 1871 r. art. 3188 o prowadzeniu ksiąg stanu cywilnego niechrześcijańskich wyznań;

16) Uchwała Komitetu do spraw Król. Pol. z 22 czerwca 1870 r. o urządzeniu zarządu gospodarczego m. Warszawy, art. II p. 3 (Dz. Pr. LXX str. 262);

17) Przepisów z 6/18 sierpnia 1876 r. o podziale niektórych obowiązków dawnych sądów p. 2 (Zbiór praw ces. ros. Nr. 79, poz. 812);

18) Zdania Rady Państwa z 27 marca 1879 r. o księgach stanu cywilnego baptystów, art. 3 uw. (Zbiór praw ces. ros. 1879 nr. 59452);

19) Rozporządzenie Min. Spraw Wewn. z 13 marca 1880 r. o księgach stanu cywilnego baptystów (Zbiór praw ces. ros 1880 nr. 33, poz. 252);

20) Zdanie Rady Państwa, Naj. zatw. 30 maja 1894 r. o sprawdzaniu ksiąg stanu cywilnego duchownych prawosławnych. (Pełny Zb. praw ces. ros. nr. 10682);

21) Rozporządzenie Min. Spraw Wewn. z 13 grudnia 1900 r. Nr. 5383 o prowadzeniu ksiąg stanu cywilnego wyznań niechrześcijańskich w Lublinie;

22) Zdanie Rady Państwa z 4/17 czerwca 1901 r. o zwolnieniu sędziów pokoju od sprawdzania ksiąg stanu (Zbioru praw ces. ros. 1901 nr. 67 poz. 1346);

23) Uchwała Komitetu Ministrów z 17 (30) kwietnia 1905 r. o księgach stanu cywilnego staroobrzędowców (Zbioru praw ces. ros 1905 nr. 63 poz. 526);

24) Uchwała Rady Ministrów z 31 stycznia 1907 r. o księgach stanu cywilnego staroobrzędowców (bezpopowców) (Zbioru praw ces. ros. 1907 nr. 25 poz. 227);

25) Uchwała Rady Ministrów zatwierdz. 29 kwietnia st. st. 1909 r. o zapisywaniu wzmianki o małżeństwie na akcie urodzenia (Zbiór praw ces. ros. Nr. 90, poz. 715);

26) Ustawy z 11 marca 1912 r. o wyznawcach nauki mariańców art. 6 (Zb. praw ces. ros. 1912 nr. 55 poz. 516);

27) Zwodu Praw ces. ros.

tomu IX ks. II art. 859 — 955;

tomu X cz. I art. 25 — 29, 31, 33 — 36, 65, 67, 75, 78, 90, 92, 94;

tomu XI cz. I ks. I art. 250 ustęp I p. 6; ust. II p. 2; ks. II art. 300 — 305; 306; 346 — 359; 362, 363, 455 — 458, 460, 837, 838; 848 — 854, 906, 984 uw., 1032 uwaga (według uzupełnienia 1902 r.), 1108 wraz z uwagą; ks. IV art. 1285, 1286, 1290, 1291; ks. V art. 1304 p. 2-b; 1325 p. 3, 1327, 1329; ks. VI art. 1348; 1401;

28) Tymczasowych przepisów o stosunku rządu do Kościoła Prawosławnego w Polsce z 30 stycznia 1922 r. ostatnie zdanie drugiego art. 4; art. 7 (Monitor Polski z 16 lutego 1922 r. nr. 38);

29) Ustawa z 1 lipca 1926 r. o aktach urodzenia dzieci nieznanymi rodziców (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 413);

30) Rozporządzenie Min. Spraw Wewn. z 31 sierpnia 1922 r. o widymowaniu i sprawdzaniu ksiąg stanu cyw.;

31) Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 22 marca 1928 r. o stosunku Państwa do Wschodniego Kościoła staroobrzędowego nie posiadającego hierarchii duchownej art. 12 (Dz. U. R. P. nr. 38, poz. 363);

32) Patent z 20 lutego 1784 r. względem metryk chrztu, ślubów i pogrzebów (Józ. Zb. u. IV nr. 113 i Kontynuacja wyr. i rozkazów pow. w Galicji. Piller 1784, str. 30);

33) Patent z 21 lutego 1784 r., jakim sposobem metryka napisana być ma przy oglądaniu trupów (Kontynuacja. Piller 1784, str. 36);

34) Dekretu nadw. z 15 stycznia 1787 r. p. ff o mocy dowodowej metryk (Zb. u. sąd. nr. 621);

35) Patent z 16 października 1787 r. o warunkach wymaganych przy zapisaniu ojca nieślubnego (Zb. u. sąd. nr. 733);

36) Dekret nadw. z 21 października 1796 r. o prowadzeniu list urodzin, ślubów i zgonów (dla Galicji Zachodniej) (Zb. p. p. IX nr. 41);

37) Rozporządzenie z 21 października 1796 r. o porządku oględzin zmarłych (Zb. p. p. IX nr. 42);

38) Powszechnej ustawy cywilnej z 1811 r. §§ 70 — 88; 126 — 131; 164;

39) Dekret kanc. nadw. z 27 kwietnia 1812 r. o zapobieganiu nieprawidłowościom w metrykach chrztu (Zb. p. p. XXXVIII nr. 59), ogł. cyrk. gub. z 27 maja 1812 r. (Kontynuacja. Piller 1812 nr. XXII);

40) Dekret kanc. nadw. z 21 października 1813 r. o pro-

wadzeniu, ksiąg urodzonych wraz z instrukcją (Zb. p. p. XLI nr. 49), ogł. Rozp. gub. z 19 listopada 1813 r. (Kontynuacja. Piller 1813 nr. XLVIII);

41) Dekret kanc. nadw. z 13 stycznia 1814 r. o wpisaniu nazwiska matki nieślubnego dziecka (Zb. p. p. XLII nr. 7);

42) Dekret kanc. nadw. z 22 grudnia 1814 r. o zaświadczeniach, wymaganych przy małżeństwie od cudzoziemców (Zb. u. sad. Nr. 1118);

43) Dekret kanc. nadw. z 22 lutego 1817 r. o postępowaniu w braku metryki oraz zezwolenia na małżeństwo małoletniego (Zb. u. sąd. Nr. 1319);

44) Dekr. kanc. nadw. z 18 marca 1819 r. nadsyłaniu władzom tabeli ślubów, urodzeń oraz zgonów (Zb. p. p. XLVII nr. 43);

45) Dekret kanc. nadw. z 2 lipca 1825 r. o wpisywaniu nazwiska położnej do metryki urodzenia (Zb. p. p. LIII nr. 63);

46) Dekret kanc. nadw. z 22 grudnia 1826 r. o uwalnianiu od dostarczania metryki chrztu (Zb. u. sąd. nr. 2242);

47) Dekret kanc. nadw. z 26 listopada 1829 r. L. 27801 o prowadzeniu metryk akatolików (Zb. p. p. LVII nr. 141);

48) Rozporządzenie gubernjalne z 26 marca 1830 r. L. 13431, o kontroli urzędów cyrkulowych nad księgami metrykalnymi (Zb. u. prow. nr. 49);

49) Rozporządzenie gubernjalne z 17 grudnia 1834 r. L. 76770 o sposobie pisania ksiąg metrykalnych (Zb. u. prow. nr. 200);

50) Ces. postanowienie z 20 czerwca 1835 r. o prowadzeniu ksiąg ślubów i chrztów oraz o zapisywaniu ojców dzieci nieslubnych, ogł. Dekretem kanc. nadw. z 27 czerwca 1835 r. L. 16406 (Zb. p. p. nr. 97) i Rozp. gub. z 1 sierpnia 1835 r. L. 43591 (Dz. u. prow. nr. 159);

51) Dekret kanc. nadw. z 19 lutego 1836 r. L. 4286/552 o przechowywaniu metryk zmarłych (Zb. p. p. LXIV nr. 38);

52) Dekret gubernjalny z 21 października 1836 r. L. 58446 o poprawianiu błędów zaszłych przy spisywaniu metryk (Zb. u. prow. nr. 159);

53) Dekret gubernjalny z 6 października 1837 r. L. 58741 o odpowiedzialności za nieporządne prowadzenie ksiąg metrykalnych (Zb. u. prow. nr. 181);

54) Rozporządzenie gubernjalne z 27 kwietnia 1839 r. L. 7664 o porządnym prowadzeniu metryk (Zb. u. prow. nr. 72);

55) Rozporządzenie gubernjalne z 20 listopada 1840 r. L.

76480 o wpisywaniu imion i przezwisk rodzinnych oraz stanu rodziców do metryk ślubów (Zb. u. prow. nr. 175);

56) Dekret kanc. nadw. z 5 kwietnia 1844 r. L. 10573 o późniejszym wpisie do ksiąg na zlecenie władz krajowych (Zb. u. sąd. nr. 799), ogł. Rozp. gubern. z 8 maja 1844 r. (Zb. u. prow. nr. 70);

57) Reskrypt austr. Min. Wyznań i Ośw. z 22 września 1852 r. L. 37230 o wydawaniu oględnem wyciągów z metryk chrztu osobom nieznanym;

58) Rozporządzenie austr. Min. Spraw Wewn. z 27 listopada 1859 r. L. 10901 o prostowaniu błędów w metrykach;

59) Rozporządzenie Min. Spraw Wewn. z 25 sierpnia 1860 r. o rejestrowaniu wypadków urodzin i zgonu osób cywilnych na statkach handlowych i wojennych (Dz. u. p. austr. 1860 nr. 210);

60) Ustawa z 25 maja 1868 r. o warunkowej dopuszczalności zawierania małżeństwa przed władzą cywilną, art. II (Dz. u. p. austr. nr. 47);

61) Rozporządzenie Min. Sprawiedliwości, Wyznań i Spraw Wewn. z 1 lipca 1868 r., zawierające przepisy wykonawcze do ustawy z 25 maja 1868 r., do art. II (Dz. u. p. austr. nr. 80);

62) Ustawa z 10 lipca 1868 r. o mocy dowodowej izraelskich metryk (Dz. u. p. austr. nr. 12/1869);

63) Rozporządzenie austr. Min. Spraw Wewn. z 12 września 1868 r. L. 3649/M. I o wpisie przy legitymacji dziecka;

64) Ustawa z 31 grudnia 1868 r. o małżeństwach osób różnych wyznań chrześcijańskich (Dz. u. p. austr. nr. 4/1869);

65) Ustawa z 9 kwietnia 1870 r. o małżeństwach i o prowadzeniu ksiąg metrykalnych osób, nie należących do uznanego Kościoła lub Stowarzyszenia religijnego (Dz. u. p. austr. nr. 51);

66) Rozporządzenie austr. Min. Spraw Wewn. z 27 lipca 1870 r. L. 10148 o zapisywaniu na metryce urodzenia dnia śmierci zmarłego przed 23 r. życia;

67) Ustawa z 9 kwietnia 1870 r. o prowadzeniu ksiąg metrykalnych osób nie należących do uznanego kościoła lub stowarzyszenia religijnego (Dz. u. p. austr. nr. 51);

68) Rozporządzenie Min. Spraw Wewn., Wyznań i Sprawiedliwości z 20 października 1870 r. o prowadzeniu ksiąg metrykalnych osób nie należących do uznanego kościoła (Dz. u. p. austr. nr. 128);

69) Rozporządzenie austr. Min. Spraw Wewn. z 27 kwietnia 1873 r., L. 13505 o świadectwach osobistej zdolności krajowca do zawarcia małżeństwa zagranicą;

70) Rozporządzenie Min. Spraw Wewn. z 15 marca 1875 r. L. 12944 o prowadzeniu metryk izraelitów w Galicji wraz z instrukcją ogł. rozp. Nam. z 14 września 1876 r. (Dz. u. kraj. nr. 55/1876);

71) Rozporządzenie Min. Spraw Wewn. z 16 września 1874 r. L. 1767 oraz Obwieszczenie Nam. z 25 września 1875 r. L. 47131 o języku metryk, wypisów z nich i świadectw (Zb. u. kraj. nr. 66);

72) Rozporządzenie Min. Spraw Wewn., Wyznań i Ośw., Sprawiedliwości z 29 maja 1876 r. o małżeństwach izraelitów mieszkających poza obrębem związku gminy wyznaniowej (Dz. u. p. austr. nr. 76);

73) Rozporządzenie Min. Spraw Wewn. z 8 listopada 1877 r. o wewnętrznem urządzeniu i utrzymywaniu ksiąg dla członków kościoła starokatolickiego (Dz. u. p. austr. nr. 100);

74) Rozporządzenie austr. Min. Spraw Wewn. z 6 marca 1878 r. L. 16466, o prowadzeniu metryk przez ewangelickich duszpasterzy;

75) Rozporządzenie austr. Min. Spraw Wewn. z 22 października 1879 r. L. 9482 o udziale duszpasterzy ewangelickich przy ślubach katolików nierozwiedzionych, ogł. okól. Nam. z 26 grudnia 1879 r. L. 54391;

76) Rozporządzenie austr. Min. Spraw Wewn. z 28 października 1879 r. L. 11409 o treści świadectw osobistej zdolności do zawarcia małżeństwa zagranicą;

77) Rozporządzenie austr. Min. Spraw Wewn. z 7 sierpnia 1880 r. L. 9842 o wzywaniu do stawienia się w sprawach metrykalnych;

78) Rozporządzenie austr. Min. Spraw Wewn. z 6 sierpnia 1882 r. L. 16258 o imatrykulacji aktu małżeństwa, zawartego w drodze delegacji i aktu zejścia osoby pogrzebanej w innym okręgu, ogł. okól. Nam. z 14 listopada 1882 r. L. 56129;

79) Rozporządzenie austr. Min. Spraw Wewn. z 14 października 1882 r. L. 10531 o zapisywaniu ślubów świeckich do metryk parafjalnych, ogł. okól. Nam. z 13 marca 1883 r. L. 64490 z 1882 r.;

80) Rozporządzenie Min. Spraw Wewn. z 16 sierpnia 1883 r. L. 8157 o sporządzeniu wpisu, jeżeli ewangelika po-

grzebano na katolickim cmentarzu, ogł. okól. Nam. z 5 września 1883 r. L. 53481;

81) Rozporządzenie austr. Min. Spraw Wewn. z 7 listopada 1884 r. L. 12350 o wpisie legitymacji per subsequens matrimonium, ogł. okól. Nam. z 30 listopada 1884 r. L. 71842;

82) Rozporządzenie austr. Min. Spraw Wewn. z 2 lipca 1886 r. L. 7245 o niewpisywaniu do ksiąg płodów nierozwiniętych;

83) Rozporządzenie austr. Min. Spraw Wewn. z 10 sierpnia 1886 r. L. 7191 z 1884 r. o imatrykulacji aktów dokonanych przez nieprzynależnego duszpasterza, ogł. okól. Nam. z 27 sierpnia 1886 r. L. 53506;

84) Rozporządzenie austr. Ministerjalne z 5 marca 1887 r. L. 16154 o aktach małżeństw, zawartych zagranicą, ogł. okól. Nam. z 24 marca 1887 r. L. 15202;

85) Ustawy z 21 marca 1890 r. o urządzeniu stosunków prawnych zewnętrznych społeczności religijnej izraelskiej § 17 (Dz. u. p. austr. Nr. 57);

86) Rozporządzenie austr. Min. Spraw Wewn. z 22 sierpnia 1890 r. L. 11063, o dodatkowym wpisie imienia chrzestnego;

87) Obwieszczenia Ministra Wyznań i Oświecenia z 15 grudnia 1891 r. o ustawie Ewangelickiego Kościoła z 9 grudnia 1891 r. § 29 al. 3 (Dz. u. p. austr. nr. 4/1892);

88) Rozporządzenie austr. Min. Spraw Wewn. z 21 marca 1892 r. L. 11890/1891 o legitymacji dzieci przedślubnych, ogł. okól. Nam. z 3 kwietnia 1892 r. L. 26420;

89) Rozporządzenie austr. Min. Spraw Wewn. z 4 kwietnia 1894 r. L. 27896 o uwidocznieniu w metrykach ślubu tylko unieważnienia i rozwiązania, nie zaś rozłączenia, ogł. okól. Nam. L. 28784 z 1894 r.;

90) Rozporządzenie austr. Min. Spraw Wew. z 30 lipca 1895 r. L. 13172, o nadsyłaniu sądom wykazu zmarłych;

91) Rozporządzenie austr. Min. Wyznań z 7 listopada 1895 r. L. 1681 o zarządzeniach bezpieczeństwa przy przechowywaniu metryk;

92) Rozporządzenie austr. Min. Spraw Wewn. z 25 stycznia 1897 r. L. 31989/1896 o legitymacji dzieci przedślubnych, ogł. okól. Nam. 9810;

93) Rozporządzenie austr. Min. Spraw Wewn. z 29 grudnia 1903 r. L. 55205, o poprawianiu metryk;

- 94) Rozporządzenie austr. Min. Spraw Wewn. z 21 sierpnia 1906 r. L. 15596 o wpisywaniu nieżywo urodzonych;
- 95) Rozporządzenie austr. Min. Spraw Wewn. z 21 października 1906 r. L. 44498, o obowiązku prostowania metryk;
- 96) Rozporządzenie Min. Sprawiedliwości z 19 grudnia 1906 r. L. 26714 o prostowaniu przez sądy (Dz. urzęd. austr. Min. Sprawiedliwości Nr. 24);
- 97) Rozporządzenie austr. Min. Spraw Wewn. z 27 grudnia 1906 r. L. 50534 o wydawaniu wyciągów metrykalnych do celów służbowych;
- 98) Rozporządzenie austr. Min. Sprawiedliwości z 7 stycznia 1907 r. L. 56699/1906 o redagowaniu tekstu poprawek;
- 99) Rozporządzenie austr. Min. Spraw Wewn. z 21 maja 1907 r. L. 6433 o zamykaniu ksiąg metrykalnych prowadzonych przez ewangelickich duszpasterzy;
- 100) Rozporządzenie Min. Spraw Wewn. z 17 czerwca 1907 r. L. 7215 o legitymacji dzieci przedślubnych (Dz. urzęd. austr. Min. Sprawiedliwości 1908 r. str. 44);
- 101) Rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 1922 r. w przedmiocie rozciągnięcia na Spisz i Orawę mocy obowiązującej niektórych ustaw, § 4 p. 4 i 5 (Dz. U. R. P. nr. 90, poz. 833);
- 102) Ustawa Rzeszy z 6 lutego 1875 r. o poświadczeniu stanu cywilnego osób i o zawarciu małżeństwa (Dz. U. Rzeszy 1875 r. str. 23);
- 103) Kodeksu cywilnego z 18 sierpnia 1896 r. §§ 1316 — 1322;
- 104) Ustawa z 4 maja 1870 r. o zawieraniu małżeństw i o poświadczeniu zagranicą stanu cywilnego osób, należących do Państw Związkowych, w brzmieniu nadanem jej przez art. 40 ustawy wprowadzającej do Kodeksu cyw. z 18 sierpnia 1896 r. (Dz. U. Rzeszy 1896 str. 614);
- 105) Przepisy wykonawcze z 25 marca 1899 r. do ustawy z 6 lutego 1875 r. (Dz. U. Rzeszy 1899 str. 225);
- 106) Rozporządzenie Min. Sprawiedliwości oraz Min. Spraw Wewn. z 17 października 1899 r. o zmianach w poświadczeniu stanu cywilnego osób w związku z wprowadzeniem Kodeksu Cywilnego (Dz. Min. Adm. Wewn. 1899 str. 189);
- 107) Rozporządzenie Min. Sprawiedliwości oraz Min. Spraw Wewn. z 13 marca 1903 r. o zawieraniu małżeństw

przez obcych obywateli (Dz. Min. Adm. Wewn. 1903 r. str. 28);

108) Rozporządzenie Min. Sprawiedliwości z 26 lipca 1905 r. o używaniu skróconych świadectw urodzin przy zawieraniu małżeństw (Dz. Min. Adm. Wewn. 1905 r. str. 130);

109) Rozporządzenie Min. Sprawiedliwości z 24 lutego 1905 r. o dowodach urodzenia dzieci uprawnionych (Dz. Min. Adm. Wewn. 1905 r. str. 40);

110) Rozporządzenie Min. Skarbu oraz Min. Spraw Wewn. z 16 stycznia 1907 r. o wprowadzeniu formularzy kontroli urzędów stanu cywilnego (Pruskie Min. Skarbu I/21225 oraz Pruskie Min. Spraw Wewn. I a/2743);

111) Rozporządzenie Rady Związkowej z 25 listopada 1915 r. o ponownym założeniu zniszczonych ksiąg stanu cywilnego (Dz. U. Rzeszy 1915 r. str. 779);

112) Rozporządzenie Rady Związkowej z 25 listopada 1915 r. wraz z postanowieniem wykonawczym Kanclerza Rzeszy z 12 kwietnia 1916 r. (Dz. U. Rzeszy 1916 r. str. 289);

113) Rozporządzenie Rady Związkowej z 18 stycznia 1917 r. o poświadczeniu urodzeń i zgonów obywateli niemieckich zagranicą (Dz. U. Rzeszy 1917 str. 55);

114) Rozporządzenie Rady Związkowej z 18 stycznia 1917 r. wraz z postanowieniem wykonawczym Kanclerza Rzeszy z 15 października 1917 r. (Dz. U. Rzeszy 1917 str. 903);

115) Postanowienie wykonawcze Kanclerza Rzeszy z 24 kwietnia 1918 r. do § 6 i 7 Rozp. Rady Związkowej z 18 stycznia 1917 r. (Dz. U. Rzeszy 1918 str. 377);

116) Ustawa z 22 listopada 1921 r. o podwyższeniu taryfy opłat (Dz. U. R. P. Nr. 101, poz. 721);

117) Rozporządzenie Min. Spraw Wewn. z 26 sierpnia 1924 r. o podwyższeniu taryfy opłat dla urzędników stanu cywilnego (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 163);

Nadto tracą moc wszystkie dotychczasowe postanowienia, zmieniające lub uzupełniające powyższe przepisy.

Pozostają w mocy postanowienia ustaw i przepisów powyższych, o ile dotyczą spraw, nie objętych niniejszą ustawą o aktach stanu cywilnego.

Art. 206.

Przepisy tej ustawy mają odpowiednie zastosowanie do unieważnienia oraz sprostowania wpisów w dawnych księgach stanu cywilnego i w dawnych księgach metrykalnych.

Art. 207.

Pozostają w mocy dotychczasowe przepisy o sporządzaniu aktu uznania dziecka oraz jego uprawnienia nie przed urzędnikiem stanu cywilnego.

Art. 208.

Zapowiedź, ogłoszona na podstawie przepisów prawnych obowiązujących przed wejściem w życie niniejszej ustawy, zachowuje moc w ciągu czterech miesięcy od jej dopełnienia.

Art. 209.

Przepisy tej ustawy mają odpowiednie zastosowanie do prowadzenia dawnych ksiąg stanu cywilnego oraz dawnych ksiąg metrykalnych, przekazanych utworzonym na zasadzie niniejszej ustawy urzędom stanu cywilnego oraz Centralnemu archiwum ksiąg stanu.

Art. 210.

Od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy ustaje prowadzenie dawnych ksiąg stanu cywilnego oraz ksiąg metrykalnych, jeszcze nie przekazanych obecnym urzędom stanu cywilnego oraz Centralnemu archiwum; wpisy dokonane w tych księgach po wskazanej dacie nie mają mocy prawnej.

Art. 211.

Wszelkie wpisy wzmianek dodatkowych, dotyczące aktów sporządzonych w dawnych księgach stanu cywilnego oraz w księgach metrykalnych, nie przekazanych jeszcze obecnym urzędom stanu cywilnego oraz Centralnemu archiwum, będą od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy dokonywane w uzupełniających księgach miejscowych oraz głównych.

Art. 212.

Uzupełniającą księgę miejscową prowadzi w jednym egzemplarzu urząd stanu cywilnego tego okręgu, z którego

dawne księgi stanu cywilnego lub dawne księgi metrykalne nie zostały jeszcze przekazane obecnemu urzędowi stanu cywilnego.

Uzupełniającą księgę główną prowadzi osobno dla każdego okręgu tych urzędów stanu cywilnego Centralne archiwum.

Art. 213.

Wpisu do uzupełniającej księgi miejscowej dokonywa się w urzędzie stanu cywilnego, w którego okręgu sporządzony został akt, będący przedmiotem wzmianki dodatkowej.

Art. 214.

Uzupełniające księgi prowadzi się stosownie do ogólnych przepisów o prowadzeniu ksiąg stanu cywilnego.

Wpisów do uzupełniającej księgi dokonywa się w kolejności ich zgłaszania, aż do zapisania tomu księgi.

W każdym tomie prowadzi się wykaz alfabetyczny nazwisk z podaniem imienia osób, których wpis dotyczy. Wykaz nazwisk uzupełnia się w miarę sporządzania wpisów w ksiedze.

Art. 215.

Z chwilą przekazania dawnych ksiąg stanu cywilnego oraz ksiąg metrykalnych obecnym urzędom stanu cywilnego lub Centralnemu archiwum, wpisy dokonane w uzupełniających księgach przepisuje się do właściwych dawnych ksiąg, poczem skreśla się je z uzupełniających ksiąg z zaznaczeniem przy każdym wpisie gdzie i kiedy został przepisany.

Art. 216.

Władze i urzędy, które przed wejściem w życie tej ustawy prowadziły księgi stanu cywilnego oraz księgi metrykalne nie przekazane jeszcze obecnym urzędom stanu cywilnego oraz Centralnemu archiwum, mają obowiązek wydawania

z nich nadal wyciągów, wypisów i odpisów zgodnie z przepisami niniejszej ustawy.

Jednak te wyciągi, wypisy i odpisy uzyskują moc dowodową, przywiązana przez niniejszą ustawę do wyciągów, wypisów i odpisów, wydawanych przez obecne urzędy stanu cywilnego oraz przez Centralne archiwum, dopiero po zaświadczeniu Dyrektora urzędów stanu cywilnego lub przez urzędnika stanu cywilnego, w którego okręgu sporządzono dany wyciąg, wypis lub odpis.

Art. 217.

Zaświadczenie powinno zawierać:

- a) nazwę urzędu zaświadczającego,
- b) datę i liczbę zaświadczenia,

c) stwierdzenie, czy na podstawie uzupełniającej księgi treść danego wyciągu lub odpisu podlega zmianie i jakiej mianowicie, przyczem należy podać numer odpowiedniego wpisu i tom uzupełniającej księgi,

- d) podpis urzędnika oraz pieczęć urzędu.

Jeżeliby się okazało, że wyciąg, wypis lub odpis, stosownie do przepisów tej ustawy powinien być sporządzony w redakcji zmienionej, urzędnik zaświadczający sam wyda nowy wyciąg, wypis lub odpis w formie właściwej.

Art. 218.

Osoby utrzymujące dawne księgi stanu cywilnego oraz dawne księgi metrykalne, nie przekazane jeszcze obecnym urzędom, podlegają co do sposobu utrzymywania ksiąg oraz co do wydawania z nich wyciągów, wypisów i odpisów nadzorowi Dyrektora oraz Inspektora urzędów stanu cywilnego i, niezależnie od odpowiedzialności wobec swych władz przełożonych, podlegają karze porządkowej grzywny, wymierzonej urzędnikom stanu cywilnego na zasadzie tej ustawy; na równi z nimi podlegają też odpowiedzialności cywilnej i karnej.

Art. 219.

Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz z Ministrem Spraw Wojskowych wyda rozporządzenie:

a) o sposobie przekazania dotychczasowych ksiąg stanu cywilnego oraz ksiąg metrykalnych wraz z załącznikami urzędom stanu cywilnego oraz Centralnemu archiwum, utworzonym na podstawie niniejszej ustawy;

b) o sposobie utrzymywania dawnych ksiąg, obecnym urzędom stanu cywilnego oraz Centralnemu archiwum jeszcze nie przekazanych;

c) o sposobie wykonania nadzoru nad osobami utrzymującymi te dawne księgi.

„Komisja Kodyfikacyjna“ ukazuje się zeszytami w miarę nagromadzonego materiału. Cenę pojedynczego zeszytu oznacza się w stosunku do liczby arkuszy.

Ogólnego zbioru № 59.

Wydawnictwo urzędowe Komisji Kodyfikacyjnej.

Drukarnia Mazowiecka, Warszawa, Szpitalna 1, tel. 649-04

Druk ukończono dnia 5 sierpnia 1931 r.